

LISTOPAD 2014.

10

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Evandeoski izvještaji vide u djevičanskom začecu božansko djelo koje nadilazi svako shvaćanje i svaku ljudsku mogućnost. "Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga", kaže anđeo Josipu o Mariji, njegovoj zaručnici (Mt 1, 20). Crkva u tome vidi ispunjenje božanskog obećanja na usta Izaije proroka: "Evo, djevica će začeti i roditi sina."

(Katekizam Katoličke Crkve, 497)

Što će biti od mladih?

Započela je nova školska godina. S novim nadama i plemenitim željama pratimo naše mlade u školske klupe. Želimo da rastu u tijelu i duhu te uzrastu u čestite osobe. Usprkos dobrim željama, zbog svega što se događa među nama i oko nas, zabrinuti smo za njihovu budućnost. Naši mladi su, naime, naša budućnost! Njih učimo i odgajamo, za njih se trudimo i žrtvuemo. Želimo da se kroz odrastanje i školovanje razvijaju u solidne i plemenite ljude koji će nam biti na ponos, na korist sebi i društvenoj zajednici.

Na početku nove školske godine zapitajmo se kakvo društveno ozračje pružamo našim mladima? Svjedoci smo radanja tzv. novog društva. U određenom smo procijepu. "Diktatura relativizma" zauzima sve više maha. Ideali i vrijednosti s kojima nas je velika većina rođena, odrasla i odgojena, više kao da ne vrijede. Nesuvremeni su i jednostavno pripadaju prošlosti. Samozvani kreatori novog društva ne priznaju nikakve vječne istine ni bilo kakav naravni zakon. Sve je dopušteno, ništa nije zabranjeno, svatko se ima ravnati prema osobnom nahođenju. Savjest i obveza, dobro ponašanje i odgovornost

kao da nestaju i mladima koji stasaju u život postaju nepoznati. Bračne zajednice se rastavljaju, sve se poduzima kako bi se uništila obitelj, za istospolne zajednice promiču se obiteljska prava. Djeca ostaju bez sigurnosti i topline obiteljskoga gnijezda, naravne roditeljske ljubavi i njege te normalna odrastanja. Tijekom školovanja nameće im se novi nazor na svijet i život, kao i sumnjive vrijednosti, i nesuvjesno se promiče neodgovorno ponašanje i djelovanje.

Mogu li naša djeca i mladi u takvoj sredini odrasti i oblikovati se u normalne i duševno zdrave osobe? Crkva je svjesna problematike s kojom se oni susreću stupajući u život. Stoga neumorno promiče temeljne ljudske i kršćanske vrijednosti. Nas potiče da ozbiljno shvatimo situaciju u kojoj se nalazimo, da se zapitamo što je s našom vjerom i što će sutra biti s kršćanstvom u hrvatskim krajevima. Zato je svaki od nas pozvan istinski se susresti s Kristom, iz čega se jedino može roditi pravi život po vjeri i moralnim načelima. Na taj način pružamo životni primjer mladima i dajemo razlog nade koja je u nama (usp. 1 Pt 3, 15). U tome neka nam pogone zagovor Majke Gospodinove, koja je vjerno pratila svoga sina dok je "napredovao u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi" (Lk 2, 52).

UREDNIK

Srušen Gospin kip

U Mosulu i na sjeveru Iraka nemiri ne prestaju. Islamisti su krajem lipnja srušili Gospin kip s tornja kaldejskog svetišta Bezgrešnog začeća, koje posjećuju brojni vjernici. Sreća da za to vrijeme nisu napravili nikakvih nereda u crkvi, ali su zato platili drugi kipovi po gradu. (Z)

Kampanja marijanskog apostolata

23. lipnja započela je u Italiji nova kampanja marijanskog apostolata Udruga Svjetlo nad Istokom za širenje pobožnosti Gospi koja razrješuje čvorove. Cilj je bio poštom doći do više od 120 tisuća obitelji u mjesec dana. Zahvaljujući nenadomjestivoj potpori prijatelja i podupiratelja Svjetla s Istoka, doprinijeli su širenju te pobožnosti i darivali knjižice s devetnicom za svagdanje moljenje. Organizatori se nadaju da će tisuće Talijana povjeriti svoje čvorove ili brige u Marijine majčinske ruke te otkriti da ih ona ljubi. (Z)

Mafija i procesija s Gospinim kipom

U mjestu Oppido Mamertina na jugu Italije, 2. srpnja održana je procesija koja je zastala ispred kuće uhićenog šefa klana G. Mazzagattija, kad su nosači Gospin kip okrenuli prema mafijaševu imanju. Talijanski novinar M. Albanese o tome je prvi izvijestio pa se sada mora bojati za život. Štiti ga policija, a dobio je i blindirano vozilo jer i dalje želi raditi kao novinar. (IKA)

Pekiški jubilej

Od 16. do 19. srpnja slavila je župa Gospe Karmelske u Pekingu svoju 100. obljetnicu. Ustanovio ju je g. 1723. talijanski lazarisit o. T. Pedrini. Njihova crkva g. 1730. oštećena je potresom. Obnovljena je g. 1867. i srušena g. 1900. te ponovno sagrađena g. 1913. i sačuvana do danas bez obzira što je tek g. 1994. vraćena za bogoštovlje. Jubilej je

Gospa Trsatska u Nazaretu

Predvorje nazaretske bazilike
Navještenja Marijina resi više od 40 prikaza Gospe, koji hodočasnici dočaravaju kako se ona časti u različitim narodima. Među njima su i dva hrvatska mozaika. Prvi je s likom Majke Božje Bistričke J. Resteka koji je 3. travnja 1978. blagoslovio kardinal F. Kuharić, a drugi Gospe Kondžilske B. Salavadre koji je 7. ožujka 2012. blagoslovio kardinal V. Puljić. Od srpnja 2014. trg pred gornjom crkvom Navještenja u Nazaretu resi mozaik s likom Gospe Trsatske, postavljen zauzimanjem franjevac zagrebačke provincije sv. Ćirila i Metoda u sklopu pripreme za proslavu 300. obljetnice krunjenja lika trsatske Majke Milosti koja pada 8. rujna 2015. Gospina kuća, naime, poveznica je nazaretskoga i trsatskog svetišta, jer je, "putujući" u Loreto, od 10. svibnja 1291. do 10. prosinca 1294. proboravila na Trsatu, na mjestu na kojemu se diže današnje svetište. (BF)

slavljen od Božića g. 2013. župnikovim pozivom da svakog mjeseca daruju po dvije Biblije za nekršćane koji posjećuju njihovu župu. Do 22. lipnja 1246 vjernika darovalo je 72.135 Biblija omogućujući tako da se riječ Božja proširi i među nekatolike. (Z)

Vatra uništila katedralu

Veliki požar 21. srpnja u gradu Ningbo na istoku Kine uništio je jednu od najstarijih katoličkih katedrala u toj zemlji. Najstariji dio katedrale Sedam žalosti Marijinih izgrađen je 1713. Kasnije je preuređivana, pa je sadašnja neogotička arhitektura iz 1872. Jedino zvonik i susjedna crkvena zgrada spašeni su zahvaljujući vatrogascima. (IKA)

Bijela Gospa na Bunariću

U subotičkom Gospinu svetištu na Bunariću, postavljen je uz ogradu mosta na oko 2 m visok stup kip Gospe s Isusom u naručju, rad Franje Mačkovića i dar Stipana Brajkova. Blagoslovio ga je 2. kolovoza A. Anišić. (Z)

Predsjednica Djela Marijina

Generalna skupština izabrala je 12. rujna u Castelgandolfu Mariju Voce za predsjednicu Djela Marijina. Ponovni izbor u ime Svete Stolice potvrdio je kardinal S. Rylko. (IKA)

Gospin povratak u Homs

U sirski grad Homs, nedavno oslobođen od islamista, 15. kolovoza vraćena je stara Gospina ikona i relikvija Gospina pojasa, koje nisu napustile toga mjesta već 1200 godina. Tom Gospinu blagdanu najviše se raduju sirske kršćani, posebno oni koji žive među brežuljcima koji ugošćuju sela s kršćanskom većinom pokrajine Homs. Tako je slavlje ove godine bilo dvostruko, a predvodio ga je Mar I. Afram, poglavar sirske pravoslavne Crkve. (Z)

U Erbilu veliki Gospin kip

Biskup B. Warda Mate otkrio je 15. kolovoza u sjevernoiračkom gradu Erbilu nedaleko od katedrale veliki Gospin kip koji želi svjedočiti o nazočnosti kršćana u tom kraju kojih je zajednica jaka usprkos prijetnjama islamista. (Z)

200 godina Marije Pomoćnice

Slika Marije Pomoćnice u slovenskomu nacionalnom marijanskom svetištu na Brezju nastala je prije 200 godina. Naslikao ju je g. 1814. kasnobarokni majstor Leopold Layer. Ove godine navršilo se 100 godina od početka I. svjetskog rata, povodom čega je na Brezju upriličen molitveni susret. Slovenskoj Televiziji bio je to poticaj da snimi o najpoznatijoj slovenskoj crkvenoj slici film i premijerno ga prikazala na blagdan Velike Gospe. (O)

Zaštitnica Kube u Vatikanu

Brončani lik kubanske zaštitnice Gospe od Milosrđa iz svetišta El Cobre postavljen je 28. kolovoza u Vatikanskim vrtovima. Blagoslovio ga je kardinal T. Bertone u nazočnosti kubanskih biskupa koji su kip darovali Papi. Umirovljeni papa Benedikt XVI. iste je večeri molio ispred njega krunicu zajedno s kubanskim biskupima i podsjetio ih na svoj posjet Kubi. (Z)

Posebni izaslanik u Schönstatt

Papa Franjo imenovao je kardinala G. Lajola svojim posebnim izaslanikom na slavlje stoljetnice utemeljenja Schönstattskoga apostolskog pokreta, koje će se održati od 16. do 19. listopada u Schönstattu in Vallendar u Njemačkoj. Kardinal dobro poznaje Njemačku, u Münchenu je doktorirao pravo, radio je 70-ih godina kao tajnik u apostolskoj nuncijaturi u Bonu, kamo se vratio kao nuncij 1995. godine. (Z)

Pismo obiteljima

Drage obitelji, evo me na prag vaše obitelji da vam govorim o jednom događaju, koji će se, kako je poznato, odviti idućeg listopada u Vatikanu. Radi se o Izvanrednoj generalnoj skupštini Biskupske sinode, sazvane raspravljati na temu "Pastoralni izazovi o obitelji u kontekstu evangelizacije". Doista, danas je Crkva pozvana naviještivati evanđelje sučeljavajući se i s novim pastoralnim žurnostima koje se tiču obitelji.

Taj važan sastanak tiče se svega naroda Božjega, biskupâ, svećenikâ, posvećenih osoba i vjernika laika krajevnih Crkava čitavog svijeta, koje aktivno sudjeluju u njegovoj pripravi s konkretnim prijedlozima i neophodno nužnim prilogom molitve. Molitvena potpora toliko je potrebna i važna kao nikada, posebno s vaše strane, drage obitelji. Zbilja, ova Sinodska skupština posvećena je posebno vama, vašem pozivu i poslanju u Crkvi i društvu, problemima braka, obiteljskog života, odgoja djece, i ulozi obitelji u poslanju Crkve. Prema tome, molim vas da intenzivno molite Duha Svetoga, da prosvijetli sinodske oce i vodi ih u njihovoj odgovornoj zadaći. Kako znate, Izvanrednu sinodsku skupštinu slijedit će godinu kasnije redovna, koja će prosljediti naprijed s istom temom o obitelji. I, u tom suglasju, u rujnu g. 2015. održat će se i Svjestki susret obitelji u Filadelfiji. Molimo dakle svi zajedno da, preko tih događanja, Crkva ispuni istinski put raspoznavanja i usvoji odgovarajuća pastoralna sredstva da bi pomogla obiteljima da se suoče s aktualnim izazovima sa svjetlom i snagom koje dolaze od evanđelja.

Pišem vam ovo pismo na dan kad se slavi blagdan Prikazanja Isusova u hramu. Evangelist Luka pripovijeda da su Gospa i sv. Josip, prema Mojsijevu zakonu, donijeli Dijete u hram prikazati ga Gospodinu, i da su im dvoje staraca, Šimun i Ana, potaknuti Duhom Svetim, izišli u susret i prepoznali u Isusu Mesiju (usp. Lk 2, 22-38). Šimun ga uze u naručje i blagoslovi Boga jer je napokon "vidio" spasenje; usprkos poodmakloj dobi, Ana nađe novu snagu i stade govoriti svima o Djetetu. Lijepa je to slika: dvoje mladih roditelja i dvije stare osobe, koje je okupio Isus. Uistinu Isus susreće i sjedinjuje generacije! On je neiscrpno vrelo ljubavi koja pobjeđuje svaku zatvorenost, svaku samoću, svaku tugu. U vašem obiteljskom hodu, vi zajednički dijelite brojne lijepe trenutke: jelo, počinak, rad u kući, zabavu, molitvu, putovanja i hodočašća, akcije solidarnosti... Međutim, ako nedostaje ljubav nedostaje radost, a istinsku ljubav dariva Isus: pruža nam svoju Riječ, koja osvjetljuje naš put; daje nam Kruh života, koji podupire svagdanji napor našega hoda.

Drage obitelji, vaša molitva za Biskupsku sinodu bit će dragocjeno blago koje će obogatiti Crkvu. Zahvaljujem vam, i molim vas da molite i za mene, da mogu služiti Narodu Božjem u istini i ljubavi. Zaštita bl. Djevice Marije i sv. Josipa neka uvijek prati sve vas i pomogne vam ići sjedinjeni u uzajamnoj ljubavi i služenju. Od srca zazivam na svaku obitelj blagoslov Gospodnji.

(U Vatikanu, 2. veljače 2014.)

Papa FRANJO

Ti si velika

Ti si velika, o Svasveta Djevojko, tvoja veličina nadvisuje zemaljske i nebeske moći; ti si velika i "ljubezna su tvoja djela" (Izl 11, 4). Koja je hvala tebe dostojna, koji je pohvalni govor tebi dovoljan? Nijedna hvala, nijedan pohvalni govor neće biti nikada, ne samo od ljudi, nego i od najprvih među anđelima. Ti jedina možeš dostojno veličati svoje veličine i nakon tebe možda najuzvišeniji redovi nebeski.

Demetrije CRISOLORAS (†oko 1430.)

Kronicom veličati Gospodina

Iz zahvalnosti Gospi listopad je proglašen njezinim mjesecom, a molitva krunice povlaštenim načinom njezina čašćenja, čime je postala svojevrsan zahvalni hvalospjev za sva Božja dobročinstva kršćanskom puku. Možemo je usporediti i s Marijinim "Veliča", jer je i kršćanski puk tom molitvom izrazio svoju zahvalnost Bogu za sva čudesna djela koja je izveo u obranu svoga puka, onako kao što je Marija prepoznala Božja djela u svome životu. Kad se našla pred čudom utjelovljenja Sina Božjega, a time i božanskom zadaćom da uđe u otvoren boj protiv Zmaja i Kneza ovoga svijeta, kao što je Marija izgovorila svoj "Veliča" - himan hvale Bogu, tako su i kršćani u XVI. st. kao moćno oružje, zaštitu i zahvalu uzeli molitvu krunice te su se i obranili molitvom i razmišljanjem Božjih otajstava u koja je Marija bila uronjena.

UZDIZATI DUŠU PRIMAJUĆI BOGA

Krunica je molitva kojom se učimo uzdizati dušu, da veliča samo Boga po kojemu može biti uzdignuta. A duša veliča Boga kad doživljava njegovu svetu veličinu, njegovu uzvišenost koju daruje čovjeku i kojom se jedino ljudski život može uzvisiti. Njegova zaštita, blagoslov i pomoć tiču se upravo ove dimenzije našega života, te nam glede veličanja Boga Marija postaje prava zagovornica i učiteljica. I ona je veličala Boga jer je

razmatrala njegova otajstva, a ne jer je tražila veličinu za sebe. Na taj način dopustila je da se njegova sveta prisutnost očituje i u ljudskoj povijesti na izniman način, jer je ona svijetu dala Božju uzvišenu ljubav rađajući Sina Božjega.

Marijin "Veliča" i molitva krunice uče nas da Boga veličamo ne bilo kako, nego na Marijin način: spoznati njegovu jedincatost i veličinu primajući ga u jednostavnosti i skromnosti srca. Veličati ga znači biti s njime u cijelom opsegu njegova života te ga pokušati spoznati ispravno, dosljedno i cjelovito; dopustiti mu da uđe u svaki djelić našega života, u svaku poru bića, u svaki trenutak vremena, kao što je činila Marija od začeca do uznesenja u nebesku slavu. Poput Marije, kao kršćani pozvani smo Boga veličati dušom, stavom cijeloga bića. Kao što je Marija dopustila da on snagom Duha Svetoga prožme sve sastavnice njezina života, i nama je dopustiti isti Božji zahvat. A Bog ulazi najprije po duši, nakon čega prožima i tijelo i osjeća je, i intuiciju i instinkte, te je zato Marija i rekla da ga veliča dušom.

Molitva krunice uzdiže dušu prema Bogu, učeći nas meditirati njegova otajstva. Po razmatranju Božjih otajstava duša se uzdiže na najjedinstveniji način, jer u biti i nema njezina uzdizanja ako ono nije po spoznaji i zajedništvu s Bogom. Molitva krunice je stoga veliki "Veliča", hvalospjev Bogu što svaka kršćanska duša uzdiže u svim razdobljima svoga života, prateći život Gospodinov koji se približava našem i dijeli našu sudbinu.

Doista Boga veličamo kad svoj život ispunjamo uzvišenošću kojom nas Bog obdaruje kad se otajstvo njegova života nastanjuje u našoj duši. Boga veličamo dušom kad razmatramo otajstva spasenja i čudesna djela koja je za nas učinio Bog te se tako i sami ucjepljujemo u povijest spasenja.

UZDIZATI DUŠU DAJUĆI SE BOGU

Marija je na tom putu pravi smjerkaz, pa ćemo, slijedeći nju, ići najsigurnijim putem. Po njoj ćemo svoju povijest uzdizati u povijest spasenja, kao što su to činili naraštaji kršćana od početka. Kao što se ona prva potpuno ucijepila u božanski život i do kraja bila uronjena u sve događaje povijesti spasenja koja se dogodila u Kristu njezinu Sinu, tako trajno poziva i nas da se po razmatranju otajstava krunice ucijepimo u tu svetu povijest te potom svoj život i svoju povijest u konkretnom svijetu i vremenu učinimo svetom.

Poput "Veliča" i molitva krunice ima i drugu dimenziju. Ona je slavljenje Boga jer nas potiče da se sami dajemo više Bogu do onoga posvemašnjeg predanja, tako da se predanjem i darivanjem Bogu događa i drugo uzdizanje duše i novo veličanje Boga. Krunicom najprije uzvisujemo svoju dušu njegovom prisutnošću, a potom dušom punom Boga veličamo njega pred drugima, napose dobrim djelima, zahvalni za puninu kojom nas je obdario.

Molitva krunice danas nam pomaže da se odupremo životu i svijetu koji ogoljuje naš ljudski život lišavajući ga otajstvene dimenzije koju najbolje osjetimo kad osjećamo Božju prisutnost u duši. Krunica je jedno od moćnih duhovnih sredstava kojima se kršćanska duša štiti od najeзде bezboštva kojem je izložena na vjetrometini povijesti, ujedno obogaćujući tuđe duše Božjom otajstvenom dubinom. Kao što su nekad kršćani obranili kršćansku civilizaciju, i mi smo pozvani da se odupremo molitvom i uzdizanjem duše Bogu pred navalom suvremenog bezboštva. Sigurnost možemo ostvariti jedino ako se vratimo iskrenu štovanju nebeske Majke, ako svoje duše uzdižemo iskrenom molitvom i razmatranjem Božjih otajstava te ako duhovno obilje posredujemo drugima. Ona je doista najizvrsnija učiteljica molitvenog života i najveća zaštitnica od navala bezboštva na kršćansku dušu koja se posvećuje veličanju Boga te najveći poticaj da Boga veličamo proslavljajući ga ljubavlju prema braći.

Ivan BODROŽIĆ

Anđeli sprženih krila (Ljetna sjetva i žetva)

Slušam redovito *Jutarnju kroniku* na radiju, a u subotnja i nedjeljna jutra obično sa strepnjom hoće li početi viješću: „U teškoj prometnoj nesreći...“ i onda koliko je poginulo obično mladih ljudi, najčešće u osvit dana, u „letećoj“ vožnji „pod čokom“ svih mogućih „poticaja“ prikupljenih tijekom noći po kafićima... A to je samo onaj najvidljiviji vrh piramide, zapravo stošca ili stoga što se slaže od snopova svakojaka ljetnog kukolja.

RAZINA ODGOVORNOSTI

Prošlog ljeta poginuo je i jedan moj mlad župljanin, ne tako mlad da bi noćario po lokalima, ali je pretjerana brzina zacijelo bila potaknuta stresnim nakupinama različitih napetosti zbog problema u poslu i u komunikacijama. Njegova je kćerka u VI. razredu pa su se majke djece toga razreda dogovarale da joj se i razredni kolege sućutno pridruže na tatinu sprovodu. Jedna me od njih pitala mislim li da je to u redu, a kad sam uzvratio protupitanjem što je tu uopće upitno, uzvratila je nisu li, možda, ta djeca za to još premalena. Odgovorio sam blagim „donom“: „A kako se niste pitali, jesu li premalena da prošle noći (uz Feštu vina) šetaju do sitnih noćnih sati, a na moje pitanje do kada imaju izlaz redom su odgovarala: ‘Dok su mama i tata vani!’“ Nekad su roditelji upućivali djecu na spavanje, a onda izlazili.

Znači li to da su današnji podigli razinu odgovornosti?!

To je tek mala ilustracija činjenice da danas mnogi roditelji sve više gube kompas za „pilotiranje“ svoje djece te ih čas uzimaju preozbiljno, a čas potom neozbiljno i u obje verzije – neodgovorno i za samu djecu – pogubno. Naš Gospodin često je uzimao u zaštitu djecu jer ih se u njegovo vrijeme nije ni tretiralo kao osobe. A ako je Isus i u čemu bio pristran, davao je prednost najugroženijima, slabima ili prezrenima, svima gurnutima na rub društva. Valjda je baš zbog toga i u svojoj obrani djece bio vrlo odrešit, čak oštar. Ozlovoljio se i prekorio učenike kad su priječili da mu s djecom pristupe: „Pustite dječicu k meni, ne branite im, jer takvih je Kraljevstvo Božje... i ako ne budete kao djeca, nećete u Kraljevstvo! Jao onome tko sablazni jednoga od ovih malenih... bolje bi mu bilo da se s mlinskim kamenom o vratu baci u morske dubine... Pazite da ih ne sablaznite, jer anđeli njihovi gledaju lice Oca mojega koji je na nebesima!“

DANAŠNJI NAŠI ANĐELI

Stari su djecu umrlu u ranom djetinjstvu obično nazivali „anđelima“ i često ih proglašavali sretnima što su izmakli tegobama ove „suzne doline“. Danas je moderno svu djecu nazivati anđelima, tepati im umiljato i tetošiti ih. Ali biva to često varljivo, nerijetko je ta bezuvjetna opredjeljenost za djecu samo deklarativna. Istina, djeca su danas (prividno) stavljena na pijedestal, ali se očito na njemu ne osjećaju dobro pa bježe od kuće i odlaze bez traga ili silaze u

svakojake ovisnosti, ili skaču sa zvornika u smrt..., a roditelji se - zatečeni i uvrijeđeni - čude i ne žele sebi priznati da uopće nisu poznavali svoje dijete, osim „fasadno“, da su mislili kako su sve za nj učinili kad su ga dobro hranili (čak i predobro - da ne kažem toville!), kad su ga dobro i preskupo oblačili (s „brend markama“ na majicama i tenisicama!), kad su mu plaćali repetitive (čak iz povijesti i zemljopisa!) i nagrađivali za svaku ispravljenu jedinicu, a kraljevski zato što „mali nije - pao godinu“! Naravno, nisu svi roditelji takvi, ali se čini da ih je sve više, da baš takvi postaju „in“, dolaze u „trend“, da se u javnome mnijenju to shvaća kao neka - emancipacija. I zato, makar to netko protumačio kao sarkazam ili demagogiju, usuđujem se reći da je rijetko kada kao u naše vrijeme bilo tako delikatno i teško - biti dijete!

Jesmo li, npr., usrećili djecu kad smo ih „prosvjetlili“ i uvjerali da im darove ne nosi sv. Nikola, ni sv. Luce, niti Djed Mraz ili Božičnjak..., nego tata i mama?! Nije bilo lijepo ni pošteno kad im se govorilo da djecu donosi roda, ali jesmo li ih usrećili danas kad ih se preko tv i internet potralâ bombardira pornografijom ili kada im u tzv. „zdravstvenom odgoju“, kao da je tehnički, crtaju genitalije i gola fiziologija spolnog čina, kad ih se već u V. r. poučava o „sigurnu seksu“ te ih se napućuje da sami biraju jesu li žensko, muško ili srednje i tko im je roditelj A, a tko roditelj B!

Nije bilo dobro ni pošteno kad su u ime „svetosti auktoriteta“ stariji pred djecom bili u pravu i kad nisu, ali je za djecu, za njihov odgoj i rast, puno gore kada danas mnogi roditelji pred svojim neodgojenim derištem pljuju ili pucaju po tetama u vrtiću, učiteljima u školi... i po cijelom svijetu koji „mrzi i zlostavlja“ njihovo dijete, a samo ga oni - roditelji smiju zlostavljati!

Nije bilo lijepo koristiti se izmišljotinom da je „palica u raju rasla“ pa odgojne metode svoditi na batinanje, ali smo ih još više kaznili kad smo ih pretvorili u tabu - nedodirljive, kad smo ih zakonom „zaštitili“ od svakog dodira, s prijetnjom odgojiteljima i roditeljima da svaki fizički dodir može biti sankcioniran ili kao nasilje nad djetetom ili kao - pedofilija! Zar nam sve češći tužni primjeri, u svijetu i u nas, agresije djece ili mladih po školama ne potvrđuju da se neodmjerenim akcijama za zaštitu djece od nasilja sponzoriralo pretvaranje njih samih u nasilnike?!

OSTANIMO DJEČACI I DJEVOJČICE

„Nikada nisam dopustio da u meni umre dječak...!“ – uvijek iznova oduševljava me taj stih. I svaki moj prijatelj u kojem nazirem takva neumrla, neuništiva dječaka (ili djevojčicu). Trudim se i u sebi tog dječaka držati budnim i živahnim... I silno mi je žao što se danas u mnogoj djeci, iz različitih razloga i na puno načina, sustavno ubija dijete, spaljuju im se krila te ne mogu letjeti...

Možda ste čuli priču, prekrasnu a tužnu, o leptiru koji upravo izlazi iz svoje gusjeničke čahure. Čovjek promatra kako se životinja muči da bi izišla iz ovojnice, pa uzme nožice, izreže čahuru i poluzgužvani leptirić je vani. Uzalud čeka da napne krila i poleti. Njegovo propinjanje i hrvanje s ovojnicom trebalo je potjerati krv kroz žilice sve do rubova krila, a čovjekova „dobronamjerna pomoć“ učinila ga je invalidom i nikad neće poletjeti.

Mnogi roditelji upravo to čine svojoj djeci, „s najboljim namjerama“ (kaže se da je i put do pakla njima popločan): satirući se u nastojanju da im djeci „ništa ne nedostaje“, da „ni u čemu ne pate“, misle da im produžuju krila, a zapravo ih sprže i uništavaju.

Gospo s Djetetom, očuvaj u svakome od nas dječaka ili djevojčicu, očuvaj u svakome od nas i u svakom djetetu – dijete, Božje dijete! Neka nam tvoji sveti anđeli čuvaju anđele – djecu našu!

Neka ih zašтите čak i od nas koji smo im često loši čuvari! Ako ih više ne znamo čestito dodirnuti ili se to ne usuđujemo, jer su nam ruke prljave i srce okaljano, pomiluj ih ti, Majko, svojim bezgrešnim srcem, čistim okom i nevinom rukom!

Stanko JERČIĆ

Kožušćik Matere Božje

Lotus corniculatus

Kožušćik Matere Božje koji nazivaju i svinduša ili čelavci Djevice Marije biljka je polegla ili malo uspravljena i ispunjena. U njezinu štitcu većinom je od 4 do 6 žutih ili pomalo crvenkastih cvjetova, a zupci su čaške prije otvaranja cvijeta sklopljeni.

Promatrajući cvijet, kako mu se dio omotava oko drugoga, nije čudno da je puk biljku prozvao kožušćicem. Kožuh je ogrtač od ovčje ili janjeće kože s vunom iznutra, u kojemu je veoma toplo. Pod Gospinim okriljem ne može biti ugodnije, što kaže i pjesma:

Primi nas, o Majko, primi pod okrilje milosti, s duša naših bijednih skini breme svake grešnosti.

Mario CRVENKA

Haljine zahvalnosti

U afričkoj državi Benin već niz godina djeluju i hrvatske misionarke, časne sestre iz Družbe Marijinih sestara od Čudotvorne medaljice.

Jedna od njih je s. Jacinta Petrović, rodom iz župe Žepče u Bosni. Iz naziva same družbe iščitava se da je bl. Djevica Marija sestrama osobit uzor predanja Bogu i čovjeku, primjer moliteljice i učiteljice života. Njihova je zaštitnica i pomoćnica u naviještanju Radosne vijesti i u svim ljudskim potrebama. Upitala sam s. Jacintu kako u Beninu štuju bl. Djevicu Mariju, što najviše mole od nje i kako joj zahvaljuju.

- I te kako Afrikanci u Beninu štuju Gospu! Rado se okupljaju oko njezina kipa, nose čudotvornu medaljicu, uza se imaju njezinu sličicu. Njoj se utječu u svojim potrebama. Osobito joj štovanje iskazuju kao Majci, moleći je za plodnost i sretan porod. Majke joj se obraćaju za zdravlje djece i obraćenje članova svoje obitelji, posebno za muževe, da se ostave poroka alkohola koji nerijetko među njima zauzimlje velika maha.

Usrdno joj zahvaljuju za uslišane molitve, obdarujući je radosno na mnogo načina prema svojim materijalnim mogućnostima. Njoj u čast pale svijeće, daju da se u njezinu čast izgovaraju svete mise. A kao poseban čin zahvale Gospi, supruge i majke rado joj donose platno za haljinu, za njezin kip. One, naime, žele da i Gospa nosi haljinu kao i oni. To im čini osobitu čast, pa s puno ljubavi i odricanja biraju za nju tkaninu. Kao i u nas, tijekom svibnja i listopada mole krunicu i pjevaju Gospine litanije. Svaka desetica krunice moli se na drugom jeziku, pa i na hrvatskom. Dirljivo je čuti Afrikance kako mole hrvatski. Na završetku mjeseca svibnja idemo kroz cijelo selo u procesiji s Gospinim kipom moleći i zanosno plešući uz marijanske pjesme, kako je to u Africi običaj. Iako je selo u kojemu živim i radim dosta pogansko, ne bude nekih ispada, jer mi nikoga ne diramo niti izazivamo. Vjerujemo da Gospa na taj način blagoslivlja cijelo selo i svako ljudsko biće, jer ona je Majka cijeloga svijeta.

Nedjeljka ANDRIĆ-NOVINC

Marija u Ivanovu Evandjelju

Ivan, Isusov ljubljani učenik, izravno spominje bl. Djevicu Mariju tek dva puta, i to u Kani Galilejskoj (usp. Iv 2, 1-11) i na Kalvariji, podno križa (usp. Iv 19, 25-27). Kako Ivanova teologija ima nekoliko slojeva, dubina, nije baš lako otprve prodrijeti u njegovu teološku poruku. Tako, primjerice, kad opisuje prvo Isusovo čudo, pretvaranje vode u vino u Kani Galilejskoj i spominje bl. Djevicu Mariju, na prvi pogled čini se kao da Isus odbija njezinu molbu („Ženo, što ja imama s tobom, još nije došao moj čas“, - Iv 2, 4), ali je zapravo uslišava. Očito je potrebno dublje razumijevanje onoga što Ivan želi reći. Spominjanje „trećeg dana“ i „časa“ upućuje na vazmenu perspektivu cijelog odlomka. Izraz „treći dan“, naime, u Novom zavjetu gotovo je sinonim za Isusovo uskrsnuće, tj. Isusovo vazmeno otajstvo. Potom, izraz „čas“ u Ivanovu evandjelju pojavljuje se osam puta i svaki put upućuje na Isusovu muku na križu, a čas muke ujedno je i čas njegove proslave. Zato, s pravom, sv. Ivan Pavao II. veli kako Kanu valja promatrati u svjetlu Kalvarije, a Kalvariju tumačiti u svjetlu Kane (usp. *Otkupiteljeva Majka*, 23). No, pođimo redom.

KANA VEZANA UZ KALVARIJU

Za svadbe u Kani Galilejskoj Marija se predstavlja kao posrednica, kao ona koja primjećuje potrebe ljudi u

nevolji i čini sve da im u njima pomogne. Ona ujedno zna kome se treba obratiti: upućuje na svoga Sina kao na onoga tko može riješiti nevolju oskudice i svaku drugu potrebu. Istodobno se predstavlja i kao tumač volje svoga božanskog Sina, a time i volje Božje. Bolje od ikoga znala je najdublje i najskrivenije misli i osjećaje svoga božanskog Sina, pa im s pravom može biti i tumač. Ivan zaključuje scenu riječima kako u Kani Galilejskoj Isus učini prvo znamenje te kako povjerovaoše u njega njegovi učenici (usp. Iv 2, 11). Gotovo kao da želi reći kako se vjera učenikâ zapalila na vjeri One koja je

prva povjerovala, na vjeri Marijinoj. Na Majčinu molbu Isus odgovara naizgled čudnom riječju: „Ženo!“ Gotovo kao da se radi o nedostatku poštivanja. No, ako se s Kane zaputimo na Kalvariju i poslušamo Isusove posljednje riječi Majci i ljubljenom učeniku, postat će nam jasniji i Isusov odgovor u Kani Galilejskoj. Pod križem se, naime, raspeti Isus obraća majci riječima: „Ženo, evo ti sina“, a potom Ivanu: „Evo ti majke“ (usp. Iv 19, 26). Pod križem otkriva Isus u biti majci njezin najdublji identitet. Prije svoje muke i smrti Isus reče kako će, kad bude uzdignut, sve privući k sebi (usp. Iv 12, 32), odnosno njegova smrt i proslava na križu poslužiti će Bogu da oko Jaganjca okupi svoju raspršenu djecu u jednu obitelj. U toj obitelji koja se okuplja oko Jaganjca Bog je Mariji namijenio ulogu Majke. Isusove riječi majci: „Ženo, evo ti sina!“, otkrivaju u Mariji novu Evu, Majku novog čovječanstva koje se stvara po smrti i uskrsnuću njezina Sina.

U Ivanu svi su kršćani, štoviše svi ljudi, povjereni Mariji kao Majci. II. vatikanski sabor tu istinu izražava tvrdnjom kako je Marija po svome sudjelovanju u Kristovu otajstvu i poslanju postala „majkom u redu milosti“ (usp. *Radost i nada*, 61). Kristu, novom Adamu, glavi novog čovječanstva koje je po njemu izmireno s Bogom, pridružena je i nova Eva, Marija. Sada nam postaje jasan i odgovor Isusov Majci u Kani Galilejskoj, gdje se ona predstavila kao posrednica u ljudskim potrebama, a Isus naznačuje kako se njezina posrednička uloga neće svesti samo

na tu mladu obitelj iz Kane, nego će biti Majka-Posrednica čitave Božje obitelji koju će on ustanoviti svojim vazmenim otajstvom.

ZAGONETNI EVANĎEOSKI REDAK

U Ivanovu Evandelju postoji još jedan redak koji može imati veliko mariološko značenje. Riječ je o retku iz Proslava: „A onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja: onima koji vjeruju u njegovo ime, koji su rođeni ne od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga“ (Iv 1, 12-13). Redak Iv 1,13 napisan je u množini i tako ga donose svi najstariji kodeksi Svetog pisma. Oni potječu iz 4. i 5. st., a isti redak imamo posvjedočen kod kršćanskih pisaca iz 2. i 3. st. koji ga donose u jednini. Čak su kršćanski pisci prvih stoljeća optuživali gnostike da krivotvore riječ Božju jer su taj redak donosili u množini i primjenjivali ga na sebe. Ako taj redak pročitamo u jednini, dva bi retka izgledala ovako: „A onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja: onima koji vjeruju u ime njega koji je rođen ne od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga“ (Iv 1, 12-13). Dakle, pročita li se redak Iv 1,13 u jednini, on jasno naučava Isusovo djevičansko začecje i rođenje, što i ne treba čuditi budući da je zadnje godine svoga života Majka provela s ljubljenim učeni- kom, Ivanom, koji je od nje mogao doznati tajnu Isusova začecja i rođenja. Najnovija kritička katolička izdanja Svetog pisma donose taj redak u jednini.

Mladen PARLOV

Gospin lik u Rajmunda Lulskog

Široj javnosti gotovo nepoznat, životom i djelom ostavlja trajan biljeg u povijesti kršćanske misli. Plodan na mnogim područjima ljudskoga stvaralaštva, od filozofije do teologije, od poezije do mistike, suvremen u svojim promišljanjima, pronicav u idejama dobiva naslov „prosvijetljeni naučitelj“. Riječ je o *Rajmundu Lulskom*, mistiku, filozofu i bogoslovcu, misionaru i franjevačkom trećoredu, čovjeku široke naobrazbe.

RAJMUDE, SLIJEDI ME!

Rajmund se rađa vjerojatno g. 1235. u dobrostojećoj obitelji u Palma de Maiorca. Kao mladić dolazi na dvor Jakova Aragonskog. Kao 20-ogodišnjak osniva obitelj, otac je dvoje djece. Prema predaji, u 30. godini doživljava viđenje, a time i korjenitu promjenu života. Ostavlja obitelj i prihvaća se misionarske službe. Uči arapski i produbljuje katoličku vjeru, spise sv. Augustina i Anselma. Predaje na Sorboni, u Rimu i Napulju. Mnogo putuje i hodočasti. Uspostavlja dijalog sa Sarecenima u Sjevernoj Africi gdje naviješta Evanđelje i širi kršćansku kulturu, što g. 1315. plaća životom. Pio IX. proglašava ga blaženim, a spomendan mu je 30. lipnja.

PISAC BROJNIH DJELA

Rajmund sastavlja brojna djela da jedne utvrdi u vjeri, a druge potakne da je prihvate. Zbog velika auktoriteta

„podmeću“ mu mnoge spise, radi kojih je stoljećima krivo shvaćan i tumačen. Među njima ima i onih o Mariji. Tako su na katalonskom dva epa: Časoslov bl. Djevice Marije u stihovima s 49 kitica, po sedam strofa za svaki od 7 časova, i Gospin plač s 31 kiticom. Na latinskom je tumač Zdravomarije u 7 marijanskih govora. Njegova marijanska misao dade se sažeti u dvije postavke: Marijino sudjelovanje u ponovnom stvaranju i njezino bezgrešno začće.

PONOVNO STVARANJE

Prema kozmičkom bogoslovlju onog vremena i Rajmund drži da je sva povijest usmjerena prema Kristovu dolasku. Njegovim rođenjem započinje novo stvaranje, u kojem su Isus i Marija novi Adam i Eva pomoću kojih Bog obnavlja ljudsku narav ranjenu grijehom. To je Božje djelo u korist svojih stvorenja, a ostvaruje se pomoću Druge božanske osobe. U tom svjetlu utjelovljenje je prvi čin novog stvaranja, a na vrhuncu je djelo spasenja, Kristova smrt i uskrsnuće. Zahvaljujući novom stvaranju, čovjek postaje dostojan biti dionik Božje slave. Jedino je Krist kao bogočovjek mogao obnoviti palo čovječanstvo pomoću svog utjelovljenja te spasenjske smrti i uskrsnuća.

U dokaznom postupku Rajmund tvrdi da se ponovno stvaranje, koje započinje s Kristom i Marijom, trebalo ostvariti u znaku potpune nevinoći, kao što je to bilo pri prvom stvaranju. U vremenu u kojem započinje krepost, prevlast preuzima božanska dobrota spram svakog zla, pa i spram grijeha iskonskoga. Krist je zapravo razlog Marijina bezgrešnoga začća.

GRIJEH I KREPOST NE IDU ZAJEDNO

Dok poznati i priznati učitelji njegova vremena govore o Marijini posvećenju, Rajmund je možda prvi koji uvodi pojam Marijina začeca, tj. prve trenutke njezina zemaljskog postojanja. U tumačenju te Marijine povlastice i on polazi od Krista koji se, prema njegovu mišljenju, nije mogao utjeloviti u majci koja bi bila okaljana grijehom. Njegov nastup na pariškom učilištu, na kojem promiče tu ideju, drži se početkom tzv. *imakulatističkog pokreta*.

Da bi se Kristovo čovjstvo moglo sjediniti s njegovim božanstvom, naš auktor primjećuje da nije smjelo počiniti istočnoga grijeha. Počinjući od te tvrdnje, nastaje problem Marijina bezgrišnog začeca. Stoga se pita, je li Gospa bila začeta u grijehu iskonskom te odgovara da grijeh i krepost ne idu zajedno, da su suprotni. Kad je ona začeta, započinje vrijeme kreposti koje se protivni grijehu, pa je zato i njezino začecje bez grijeha.

Rajmundov nauk o bezgrišnom začecu temelji se prije svega na utjelovljenju Božanske Riječi, koje nije samo biološki čin nego središte djela spasenja. Marija je bila pripravljena da bude dostojna prihvatiti Sina Božjega na najbolji mogući način. Tijelo koje je trebao uzeti Sin Božji, nije moglo imati nikakve nesavršenosti uslijed doticaja s bilo kojim oblikom grijeha. Postoji sukladnost između Oca i Majke u događaju utjelovljenja, koje je početak novog stvaranja.

Za Rajmunda iskonski grijeh nije uzrok Kristova utjelovljenja, nego je Bog zbog čovjekova grijeha htio popraviti, ponovno stvoriti čovječanstvo šaljući svoga Sina. Po sudjelovanju u tom djelu ponovnog stvaranja, posvećenje Djevice ne događa se prije njezina začeca ni u času sjedinjenja duše se tijelom, nego u trenutku nastanka njezina života. U rađanju bez grijeha trebala je postojati određena sličnost između Sina i Majke. Što je veća ljubav između Sina i Majke, između tih dvaju rađanja trebala je biti što veća sličnost i podudarnost.

U svojim spisima Rajmund sjedinjuje crkveni nauk i vjerničku pobožnost. Utjelovljenje je konačni cilj stvaranja. I u tom smislu on nalazi opravdan razlog dostojanstva, a ujedno i razlog Bogorodičina štovanja. Prema njegovu mišljenju, Mariji je Bog povjerio službu majčinstva zbog njezine skromnosti.

Izvanredna pojava u povijesti kršćanske misli, u svojim spisima vodi čitatelja do susreta s Bogom te ga poučava u djelu ljubavi. Ljubiti Boga za nj znači tražiti ga svim srcem, onako kao što je to i Marija činila.

dar-ko

U zajedništvu svetih

Otajstveno zajedništvo svetih neizostavan je dio obrazaca pomoću kojih ispovijedamo svoju vjeru. Apostolsko vjerovanje, odmah nakon ispovijedanja vjere u „*svetu Crkvu katoličku*“ dodaje tako vjerovanje u „*općinstvo svetih*“. To je samo produžetak ispovijedanja vjere u svetu Crkvu, jer „*što je Crkva ako ne zbor svetih*“, isticali su sveti oci.

Razlažući otajstveno općinstvo svetih, Katekizam (br. 946) slijedi raspored Apostolskog vjerovanja: najprije otajstvo Crkve, a potom otajstveno zajedništvo svih svetih. Vođeni tom logikom, Oci II. vatikanskog sabora predstavili su mjesto i ulogu bl. Djevice Marije „*u otajstvu Krista i Crkve*“. To je izražavano u svim službenim kršćanskim molitvama od pamtivijeka.

Važnost otajstvenog općinstva svetih u pravilnu i cjelovitu izražavanju vjere potiče nas da o tome češće razmišljamo i s tim računamo u molitvi i prakticiranju kršćanskog života. Skora svetkovina svih svetih prigoda je da na to svratimo pozornost s osobitim osvrtom na Gospino mjesto i ulogu u otajstvu zajedništva svih svetih.

MARIJINO POČASNO MJESTO

Vjera u „općinstvo svetih“ česta je i u svećanim misnim molitvama u kojima majka Gospodinova zauzima prvo, počasno, mjesto u zboru svetaca. Tako Rimski kanon u najsvećanijem trenutku euharistijske molitve tu vjeru ispovijeda ovako: „*U zajedništvu s cijelom Crkvom častimo uspomenu ponajprije slavne Marije vazda Djevice, Majke Boga i*

Gospodina našega Isusa Krista ...“

Ta je uspomena svečana i ujedinjuje spomen, čašćenje i zajedništvo s Marijom kojoj su nabrojani različiti naslovi, a među njima se ističu trajno djevičanstvo i najviši naslov Bogorodica.

Slično je izraženo i u ostalim euharistijskim molitvama u kojima je više naglašena molba da „*postanemo dionici vječnoga života s blaženom Bogorodicom ... i svima svetima*“ (2. i 3.). Četvrta euharistijska molitva obogaćuje to eshatološko obilježje uključivanjem svih stvorenja u proslavu obnovljene djece Božje u konačnom i vječnom kraljevstvu: „*Oče blagi, daj svima nama, djeci svojoj, da s bl. Djevicom Bogorodicom Marijom, s tvojim apostolima i svetima, postignemo baštinu nebesku u tvome kraljevstvu, gdje ćemo te sa svim stvorenjem, oslobođeni raspadljivosti grijeha i smrti, slaviti po Kristu, našem Gospodinu.*“

Slično spominjanje susrećemo u zazi-
vima i spomenima svetaca, što je zajed-
ničko svim kršćanskim liturgijama.
Bogorodica zauzima osobito počasno
mjesto u liturgijama istočnih kršćana.
To je jeka neprekinuta kršćanskog vje-
rovanja da Majci Kristovoj pripada viši
oblik čašćenja od drugih svetaca
Božjih, takozvana *hyperdulia*.

DIONICI DUHONVIH DOBARA

Razlažući otajstvo općinstva svetih,
Katekizam (br. 947) slijedi razmišlja-
nje sv. T. Akvinskoga koji o razmjeni
duhovnih dobara, između ostaloga,
veli: „*Budući da svi vjernici tvore
samo jedno tijelo, dobra se jednih pri-
općuju drugima... Treba doista vjero-
vati da u Crkvi postoji zajedništvo
dobara. A najvažniji je član Krist, jer
je glava... Stoga Kristovo se dobro pri-
općuje svim članovima, a to biva po
sakramentima Crkve.*“ II. vatikanski
sabor prihvaća slijed tih misli pa
zaključuje: „*Budući da Crkvom ravna
jedan te isti Duh, sva dobra koja je
primila nužno su zajedničko dobro.*“
Izričaj „općinstvo svetih“ uključuje
zajedništvo u svetim stvarima i zajed-
ništvo svetih osoba. To je vjerovanje
lijepo izraženo u većini istočnih litor-
gija kada posvećeni službenik u času
podizanja svetih Darova, neposredno
prije pričestivanja, svečano kliče:
„*Svetinje svetima!*“ Vjernici su sveti u
duhu Pavlova naučavanja i poticanja:
„*Da budemo sveti i bez mane pred
njim!*“ (Ef 1,4). „*Pozdravljaju vas svi
sveti, osobito oni iz careva dvora*“ (Fil
4, 22). A vjernici se hrane svetinjom
koja je Kristovo tijelo i krv, kako bi
rasli u zajedništvu Duha Svetoga i to
navješćivali po čitavom svijetu.

SVETI U TRI STANJA

Kršćani vjeruju i javno ispovijedaju u
bogosluzđu i životu da je Crkva otaj-
stvo u tri različita ali međusobno uje-
dinjena stanja. Klasično to nazivamo:
Crkva vojujuća, trpeća i slavna. II.
vatikanski sabor to sažima ovako:
„*Sve dok ne dođe Gospodin u svome
veličanstvu i svi anđeli s njim i dok
mu, kad jednom bude uništena smrt,
ne budu podložne sve stvari, neki od
njegovih učenika putnici su na
zemlji, neki se – ostavivši ovaj život –
čiste, a neki uživaju slavu gledajući
jasno trojedinoga Boga kakav jest...*
*Ipak svi, iako u različitom stupnju i
na različit način, sudjelujemo u istoj
ljubavi prema Bogu i bližnjemu i pje-
vamo istu pjesmu slave našem
Bogu. Jer svi koji su Kristovi, imajući
njegova Duha, tvore jednu Crkvu i
među sobom su sjedinjeni u
njemu*“ (Svjetlo narodâ, 49). Na tome
se temelji i bliskost štovanja svih sve-
tih i uspomena pokojnika. Jer, to nije
samo radi dobra i poticajna primjera,
nego više „*da se sjedinjenje Crkve u
Duhu pojača vršenjem bratske ljuba-
vi. Kao što nas kršćansko zajedništvo
među putnicima dovodi bliže Kristu,
tako nas zajedništvo sa svetima zdra-
žuje s Kristom*“ (Svjetlo narodâ, 50).
Obrazlažući tu vjeru, Pavao VI. ističe:
„*Vjerujemo u općinstvo svih Kristovih
vjernika: putnika na zemlji, pokojnika
koji dovršuju svoje čišćenje i blaženika
u nebu. Svi oni zajedno čine jednu
Crkvu. Vjerujemo da u tom zajedniš-
tvu premilosrdna ljubav Boga i njego-
vih svetih stalno prima naše molitve.*“
Dobar poticaj i pouka za pobožnost
prema svetima i pokojnima.

Marko BABIĆ

Kome još treba škola

Biljke i životinje rastu, razmnožavaju se, hrane se, preživljavaju u različitim uvjetima, a ne idu u školu. Nije to baš sve tako spontano. Kad je Gospodin stvorio čovjeka, dao mu je priliku da biljke i životinje nazove imenom, da svijet podredi sebi i njime ovlada. Naravno, zna se, Bog je Gospodar svega stvorenoga i poznaje zakonitosti prirode do u tančine. Čovjek koji je dobio mnogo toga na gotovo, puno je trebao naučiti, još uvijek uči i neke tajne nikad dokučiti neće.

U urbanim sredinama cvijeće raste u parkovima, na balkonima, pored puta, krasi zelene površine. Čovjek bira gdje i kada će ga usaditi i koju vrstu. Ako je sušno, treba ga i zalijevati. Kućni ljubimci posebna su priča. Na selima postoje dvorišta, livade, okućnice, nastambe za životinje, a zna se i zašto se tove, hrane i napajaju. Domaće životinje su korisne. Dobivamo od njih meso, jaja, mlijeko, vunu, kožu, gnojivo, neke čuvaju kuću, neke love miševе... I to ih nitko ne uči.

DIJETE JE NAJNESPOSODBNJE...

Da bi mu služile, čovjek uči kako postupati sa životinjama i biljkama. Nešto znanjem, nešto snalaženjem, nešto s koljena na koljeno. Uči i dresirati životinje, kroti divlje zvijeri, šiša travu, oblikuje drveće, kalam i voćke, plijevi vrt, kopa, ore, muči se. U školu

ne idu ni račići, ni pačići, ni crvići ni gliste. Kućni ljubimci imaju poseban tretman. U gradu i psići i mačići imaju svoje škole. Nosi ih se u košarama i ukrašava vrpcama, neki nose i posebna odijela. Premda bi naučili više od pačića, kućni ljubimci nisu s djecom u klupama, ostali su kod kuće.

Dijete je najnesposobnije i najovisnije od svega živućeg. Pilići pijuču, ključaju, hodaju, mačići mijauču, hodaju, sisaju... Dijete se ne može pobrinuti samo za sebe. Škola je za nj neizostavan dio života. S njome nema šale. I djeca i nastavnici, novi razred, novo građivo, ispiti. Čemu sve to? Što odabrati za životno zanimanje kad nakon svih tih muka vlada ona najveća: nezaposlenost. Znanje je potrebno za život, zanimanje, za egzistenciju i nije upitno treba li nam. Odgovor je jasan: treba, i to što više i kvalitetnije. Ne samo znanje nego i umijeće, a pored toga ono najvažnije - ljubav, jer ona izgrađuje, a znanje nadima. Nadutost nije razlog da se ne uči nego povod da se s ljubavlju i sebedarjem ispuni prostor ispunjen sobom.

ZAŠTO SI NAM TO UČINIO?

A što s roditeljima? Trebaju li njima škole? Hoće li i oni s djecom u klupe. Preveliki su. Ima ambicioznih učitelja koji žele ostvariti što bolju suradnju s roditeljima: pozivaju ih na sastanke i žele da u potpunosti budu informirani o planu, programu i sadržaju onoga što djeca uče. To je dobro, ali se ipak zna što je čiji posao. Na žalost, ima zaposlenih roditelja, koji ne stignu pratiti djecu kroz školovanje tako intenzivno i ne mogu slijediti sva događanja u školi, a s godinama i djeca izmiču kon-

troli. Sjetimo se Marije i Josipa. Tko zna kako im je bilo kad su izgubili Isusa i nakon tri dana našli u hramu?! Izneneđuju li i nas naša djeca svojim ponašanje? Prelaze li granice naših očekivanja? Konačno, kako se kao roditelji s time nosimo?

Marija je pitala Isusa: "Sinko, zašto si nam to učinio?" (Lk 2, 48). Postavljamo li i mi slična pitanja svojoj djeci? Kako se snalazimo u novonastalim situacijama, kada dobijemo odgovor poput Isusova? Znaju li naša djeca što im je činiti i koji su njihovi zadaci, kao što je dvanaestogodišnji Isus znao?

Nakon što su ga našli u hramu, slijedi ono što može poželjeti svaki roditelj: bio im je poslušan, rastao je i napunjavao se milosti i mudrosti. Tko od nas ne želi poslušnu djecu? Poslušnu da, ali komu? Jesmo li kao roditelji uzorni poput Marije i Josipa, da bismo mogli

od djece uvijek tražiti poslušnost? Na žalost, i roditelji su ponekad velika djeca, što stariji to više zaboravljaju i teže se prilagođavaju. Ponavljati gradivo sa svakim novim djetetom, ne samo iz matematike nego ono najosnovnije počevši od prvog zagrljaja, pogleda, koraka, dodira, prvog slova i onih malih velikih riječi: izvoli, hvala, molim i oprosti.

I RODITELJIMA TREBA ŠKOLA

Roditeljima su kao nikada dosad neophodne škole da budu što je moguće više u korak s vremenom i pravodobno ponove ili usvoje gradivo kako oslušivati potrebe svojih mališana, muke puberteta, traženja adolescenata... Svaki uloženi trud u stjecanje takvih znanja životno je vrijedan. Taj trud ne rađa samo ni uvijek peticama, ali roditeljima mnogo puta odgovara na pitanje: „Zašto si nam to učinio?“

43. obiteljska ljetna škola pod naslovom „Obiteljsko zajedništvo u različitosti“ koja je održana krajem kolovoza u Zagrebu, odgovorila je na mnoga pitanja i brojna ostavila još neodgovorena. Zaključeno je na njoj da su danas škole za roditelje i te kako potrebne. Dobro bi bilo poraditi na tome da u našim sredinama ostvarimo slične susrete, na kojima svi učimo jedni od drugih, a zajedništvo nas svaki put podsjeća da smo svi djeca u velikoj Božjoj obitelji. Zamolimo Mariju i Josipa da nas potraže kad se izgubimo i odemo svojim putem, da u velikoj Božjoj obitelji rastemo u milosti i mudrosti te postanemo i ostanemo poslušna djeca Božja.

Danijela DE MICHELI VITTURI

“Zadnjih godina doživjeli s

Hodočasnici iz 50 država u listopadu ove godine sudjeluju na međunarodnom hodočašću u povodu jubileja 100. obljetnice Schönstattskog pokreta. Riječ je o laičkomu marijanskom karizmatiskom pokretu za obnovu Crkve i svijeta, i to preko bl. Djevice Marije, koji je ime dobio po mjestancu Schönstatt, dijelu gradića Vallengardara kraj Koblenza u Njemačkoj. 10000 ljudi sa svih kontinenata slave na hodočašničkom mjestu Schönstatt i u Rimu milosno djelovanje Tripud Divne Majke u minulom stoljeću. Među njima 50 je hodočasnika iz Hrvatske. „Htjelo ih je mnogo više doći, ali nema novaca“, kaže o. Christoph Horn, voditelj Schönstattskog pokreta u Hrvatskoj. Schönstattska obitelj s ovih područja već se tri godine duhovno pripravlja na jubilej. „Javio se znatan broj ljudi koji ide tim zahtjevnim putem pripreve.“ Jubilej za međunarodni Schönstattski pokret treba biti ne samo spomen, nego novi početak. Na audijenciji njegovih članova koja će biti s papom Franjom upriličena 25. listopada, Schönstatt se želi staviti Crkvi na raspolaganje kao oruđe.

Schönstattski pokret, koji pripada duhovnim zajednicama u Katoličkoj Crkvi, osnovao je 18. listopada 1914. njemački palotinac o. Josef Kentenich. Toga dana on je zapravo sklopio savez s bl. Djevicom Marijom, moleći da na tom mjestu podari Kristovim vjericima znakove svoga djelovanja da tu budu nazočne tri milosti: udomljenja, duševnog preobraženja i apostolskog poslanja. Danas se

Schönstattska obitelj s područja Hrvatske i Crne Gore na početku je svog razvitka. hodočašću u listopadu 2014. 50 hodočasnika

Pokret sastoji od 20 samostalnih grana, a zastupljen je na svim kontinentima i sa svojim pastoralnim ponudama zahvaća – prije svega s kampanjom Hodočasničkih svetišta - više od 15 milijuna ljudi. Poseban procvat doživio je u Južnoj Americi.

“Zadnjih godina doživjeli smo razvitak u dubinu”, kaže o. Horn o razvoju male hrvatske Schönstattske obitelji. Između 500 i 1000 osoba vezano je na Schönstatt kao suradnici i suradnice. Trenutačno ima 15 grupa majki i žena, više obiteljskih tečajeva te grupe za mlade. S pomoću austrijskih bračnih parova iz Schönstattskog pokreta nekoliko obitelji obučilo se za obiteljske trenere i tako žele svjedočiti kršćanski brak. “To je lijep primjer za europsku suradnju preko jezičnih granica”, misli o. Horn.

S pučkim i hodočasničkim pokretom Schönstatt u Hrvatskoj zahvaća više vjernika. “U 10 godina narasla je u Hrvatskoj Akcija Hodočasničke Gospe na 1500 Hodočasničkih svetišta. To je više negoli u Švicarskoj”, kaže o. Horn. Svaki mjesec dolaze deseci tisuća ljudi u dodir s Majkom Božjom

li smo razvitak u dubinu”

atske, Vojvodine, Bosne i Hercegovine te
tka. – Na međunarodnom jubilejskom
2014., u Schönstattu sudjeluje
nika iz Hrvatske.

Schönstattskom, kad se u malim grupama
slika nosi dalje i posjećuje kuće i obitelji.

Duhovni doprinos Schönstatta vidljiv je, za
o. Horna, u geslu Pokreta: „Ništa bez tebe,
ništa bez nas.” “Majka Božja nas odgaja.

Potrebni smo joj kao njezina oruđa.”
Schönstattska obitelj veoma se zauzima
da ostvari tu misao, npr., kad poziva
na žrtve i darove za milosno blago
Majke Božje. Jezgra schönstattske
duhovnosti je tzv. Savez ljubavi. Skla-
panje saveza s Marijom – ženom koja
je Isusu uz bok, potiče u svakodnevici
na apostolsko djelovanje iz kršćan-
skog nadahnuća. Druga karakteristika
duhovnosti Pokreta je vjera u Božju
providnost. Schönstatt želi ljude pota-
knuti da pronađu svoje od Boga želje-
no zvanje te preuzmu odgovornost za
okolinu i društvo.

Prepoznatljivi znak Schönstattskog
pokreta je Svetište u Schönstattu.
Diljem svijeta postoji oko 210 središta s
takvim svetištem, a jedno je svetište u
Maloj Subotici, u Varaždinskoj biskupi-
ji, jedino u Hrvatskoj, izgrađeno 2009.
godine. Ondje je 23. kolovoza cjelod-
nevni duhovni programom pro-
slavljena 5. obljetnica njegove izgrad-
nje i posvete te je održana proslava
100. obljetnice Schönstattskog pokreta
pod geslom “Zajedno u Savezu ljubavi”.
Zahvalno misno slavlje predvodio
je biskup J. Mrzljak, u zajedništvu s
dvadesetak svećenika i u nazočnosti
više tisuća hodočasnika, koji su sa
sobom na poseban blagoslov donijeli
brojna hodočasnička svetišta u obliku
drvenih oltarića s Gospinom slikom.
„Premda je ova Schönstattska obitelj
doživjela lijep razvitak, u usporedbi s
etabliranim schönstattskim obiteljima
drugih zemalja još uvijek je na počet-
ku. Ali smjer za budućnost je ispra-
van“, misli o. Horn.

Clemens MANN

Tekije slave

Na Bijelu nedjelju, 27. travnja, otvoreno je ovogodišnje hodočasničko razdoblje u biskupijsko svetišće Gospe Tekijske kraj Petrovaradina u Srijemu i započela trogodišnja proslava jubileja njegova postojanja, koja će svoj vrhunac imati 5. kolovoza 2016. O proslavi i planovima razgovaramo sa župnikom i upraviteljem svetišta *Stjepanom Barišićem*:

- *O kakvu se jubileju zapravo radi?*

- Makar se može govoriti o otprilike 800-godišnjem životu katoličanstva i crkv(ic)e na Tekijama, naglasak smo stavili na 300. godišnje postojanje i čašćenje zavjetne Gospine slike, odnosno marijanskog svetišta Srijemske biskupije. Nakon što je odlučeno da će se jubilej slaviti i određen njegov nadnevak, zaključeno je da slavlje bude trogodišnje – svaka godina posvećena je jednoj osobi ili događaju. Na prvom je mjestu duhovna priprava. Već drugu godinu grupa vjernika naše biskupije oko 20 sati moli Zavjetnu molitvu princa Eugena Savojskog za uspjeh proslave jubileja i budućnost svetišta. U isto vrijeme na istu nakanu mole i sestre karmelićanke u Đakovačkoj Breznici. Prošlu godinu posvetili smo princu E. Savojskom i održali prigodnu akademiju u povodu 350. obljetnice njegova rođenja. Predstavljeni su i tekijiski suveniri: krunice, medaljoni, blagoslovljena voda i misno vino. S povjesničarima i vlastima dogovaramo se o načinu proslave: grad i pokrajina preuzeli bi povjesni dio, a svetište vjerski.

- *Predstavljen je i logotip jubileja?*

- Da, to je znak prepoznatljivosti našeg svetišta i slavlja, a izradio ga je dizajner Darko Vuković. Kombinacija je to marijanske plave boje prožete crnom i zlatnom. Na njemu se ističe križ iznad polumjeseca: pobjedu križa (kršćanstva) nad polumjesecom (Osmanlijama – islamom). Zlatne zvijezde predstavljaju Marijine zvijezde iz Knjige Otkrivenja, dok je vršna zapravo stilizirana Davidova zvijezda, jedini sačuvan detalj iz prijašnjeg oltara. Stilizirani brojevi i naziv označavaju Jubilej i prepoznatljivu simboliku svetišta s njegove kupole.

- *Koje ste geslo uzeli?*

- Za geslo Jubileja izabrali smo poznate Marijine riječi poslužiteljima u Kani: „Što god vam rekne, učinite.“ (Iv 2,5). Poruka je to da nas Gospa Tekijska uvijek usmjerava na Isusa.

- *Što sve planirate tijekom proslave?*

- U mjesecima pred nama održati će se koncert Iliji Okrugiću u čast, prigodna književna večer, izložba... U proslavu inače planiramo uključiti sve države koje su sudjelovale u bitki kraj Tekija: Italiju, Austriju, Francusku, Hrvatsku, Mađarsku... Osim toga, kanimmo obnoviti svetište, okoliš i hodočasnički dom. Zato molimo pomoć svih, pa i čitatelje „Marije“.

- *A što je na duhovnom području?*

- Radimo oko izdavanja monografije svetišta, koju priprema Antun Dević. Želimo objaviti i prijevod knjige M. Lehmana „Maria Schnee bei Peterwardein“ o svetištu i bitki u prijevodu pok. S. Sršana. U dogovoru s KBF-om iz Đakova sljedeće godine održati će se simpozij s povijesnim i

vjerskim osvrtom na svetište, a i redoviti koncerti marijanskih pjesama bit će posvećeni tim temama. Željeli bismo da se na Tekijama održi i susret barem neke biskupske konferencije ovih područja. Dogovaramo i susret upravitelja marijanskih svetišta iz okolice. Planiramo i održavanje duhovnih vježbi za svećenike, kako Srijemske biskupije tako i susjednih, susrete djece i mladih... Očekujemo i organizirana hodočašća pojedinih biskupija.

- *Spomenuli ste Zavjetnu molitvu princa E. Savojskog. O čemu je riječ?*

- Ima već više od godine kako smo naišli na njezine tragove pisane princčevom rukom. U sklopu simpozija pokušat ćemo to više istražiti. Ona sadrži glavne kršćanske kreposti izražene u vidu molitve. Pisao ju je slavenskim jezikom Ivan Dražić, kanonik splitske metropolitanske crkve, a izdana je g. 1707. u Pragu.

- *Ilija Okrugić Srijemac nerazdvojljiv je od Tekijskog svetišta...*

- Upravo tako! Ova, prva godina trogodišnje proslave posvećena je njemu, jednom od najznamenitijih ravnatelja svetišta. Rodom iz Sremskih Karlovaca, kao petrovaradinski župnik i opat, književnik i povjesničar obnovio je g. 1881. svetište iz temelja. Stara turska džamija, koja je služila kao sakristija, potpuno je srušena. Na tom mjestu podignuta je kupola s tornjićem. Nad njom je i danas polumjesec a iznad njega križ, znak kršćanske pobjede. Osim toga, crkva je dobila dva zvonika neogotičkog stila. Okrugić je ostavio i mnoštvo pjesama posvećenih Gospi Tekijskoj, ali i svagdanjem životu te ljetopis svetišta. Otvarajući njegovu godinu na Bijelu nedjelju 2014. predstavlja je mrežna stranica svetišta (www.tekije.com), logotip jubileja i igrano-dokumentarni film o I. Okrugiću.

- *Kad je svetište moguće posjetiti?*

- Hodočasnička sezona započinje druge uskrsne, a završava posljednje listopadske nedjelje. Bogoslužja se održavaju srijedom, subotom i nedjeljom te na Marijine blagdane u 17 sati. Svetište je, inače, svagđano otvoreno. U njemu se održavaju koncerti, duhovne obnove, prigodne akademije, izložbe...

- *Što biste poručili našim čitateljima?*

- Zahvaljujem na zanimanju za naše svetište. U ne tako davna vremena bili smo više povezani. Unatoč svemu, ono je i dalje mjesto čudesnih uslišanja, okupljalište brojnih katolika i pravoslavaca, a posebno Cigana (Roma) i svih koji traže, ako ništa drugo, a ono barem odmor i opuštanje (tekija: opuštanje, vikend).

P. LUBINA

Sveti mir

Kad sam ušla u sobu, bilo ih je pet. Bile su pokrivene do grla, okružene bočicama. Umorna od duga dana i svega što je prethodilo, jedino sam željela postelju. Kad sam se malo pribrala, razabrala sam da razgovaraju. Glas koji se čuo sa sredine sobe, pitao je:

- Hoćemo li večeras moliti?

- Hoćemo, ako ona nema ništa protiv!

- Ruka je bila uperena prema meni.

Potvrdila sam rukom.

- Kada ćemo moliti?

- Poslije večere, ako se slažete!

- Može! - odazivale su se.

- Dobro! Molit ćemo poslije večere! -

potvrdila je ona što je bila pitana, vidjelo se da je glavna, šefica. Ubrzo doznajem da je Konavoka, da je došla na isti način kao i ja, kao i sve mi, da je najstarija iako smo sve rođene u pet godina razlike. Razgovor se među nama rasplamsao. Bila sam pitana i ja sam pitala njih.

- Kad ćemo moliti? - javila se ona koja je prva započela razgovor.

- Rekle smo poslije večere! - odgovarila je Konavoka

- Večera je prošla. Rekle smo poslije večere!

- Dobro, hajde, idemo! Potekla je krunica na čast svete Djevice od Konavala, preko Metkovića, Makarske, Mostara do Splita. I noć je protekla mirno.

Na dan kad su nam najavili da ćemo uskoro kući, dogurana je još jedna postelja za Gospođu iz Grada. Ona nije pokazivala volju za čavrljanje. Žena navukla sluše na uši, upalila

računalo, krckala keksiće i u opće se nije osvrtna na naše priče, zasmijavala i razgovore.

Kad je doznala da će nas prva napustiti, Metkovčanka je počela: idemo moliti, kad ćemo moliti, moliti, moliti... Postala je naporna, tako da je Konavoka odgovorila:

- Što sve govoriš kad će mo, kad će mo?! Molimo ujutro svoju molitvu svaka za sebe, uvečer molimo zajedno. To se zna, ne treba napominjati kad će mo, kad će mo!

- Ne znam kad će me pustiti. Voljela bih da još jedamput zajedno izmolimo.

- Hajde, dobro!

- Molba ti je uslišana.

Sabrale smo se. Potekla je Gospina krunica. Njezine litanije sam trebala izmoliti ja. Baš da ću početi, ustane Gospođa iz Grada, dade rukom znak da stanemo.

- Uf, zaboravila je pitati ima li ona nešto protiv ili hoće li moliti s nama! Baš smo bezobrazne, nismo je pozvala! - prostruji mi glavom.

- Oprostite, ne zamjerite, ja sam gluha. Ne čujem i ne razumijem riječi koje izgovarate, ali znam da molite. Ja sam pravoslavna. Samo sam krštena, ja uopće ne vjerujem, nisam nikad bila vjernica. Ja ne znam kako, ali dok ste vi molile, mir, veliki mir je pao na mene! - govorila je.

Dok sam je gledala, po njezinu licu suza je suzu stizala.

- Moj unuk svira i pjeva u zboru svetog Vlaha. Nitko ga nije na to nagovarao, sve je to sam sredio. Samo vi molite, ja imam tako veliki mir u sebi. Nikad se nisam ovako smireno osjećala. Bila sam advokat, sada sam u mirovini.

Oprostite što sam vas prekinula, morala sam vam ovo reći. Samo vi molite.

* * *

Mostarka je bila spremna za odlazak. Pozdravljala se s nama uz napomenu:

- Molite večeras! Nemojte zaboraviti moliti!

Konavoka je planula:

- Hajde, molim te, što sve govoriš molite, molite!? Kao da mi ne znamo što nam je raditi!

- Vi ne znate koliko je vaša molitva meni dobra donijela i pomogla! - govorila je krećući k vratima.

- I ti si molila!

- Ne! Nisam!

- Kako nisi s nama molila?

- Ja sam samo ponavljala za vama. Ja ne znam moliti! - jedva je izustila prelazeći prag sobe.

- Tko zna, je li ona bila naša? Koje je vjere bila? - izletjelo je Konavoki.

Uključile smo se u raspravu:

- Tko će znati koje je vjere bila! Opet, rekla je da nismo svjesni i ne znamo koliko joj je naša molitva pomogla!

Koliko smo ovdje dana, mogla je neke od molitava uz nas i naučiti. Ako bude imala volje, može dalje sama! Vjere koje bila - da je bila, glavno da joj je Gospa pomogla!

Pomogla je Gospa svima nama. I uvijek nam ona pomaže. Sjetimo se samo svoje hrvatske povijesti. Svaki put kad smo bivali u nevolji, naši stari njezinoj su se zaštititi utjecali i nikad se nije oglušila na njihove vapaje. Naši stari u njoj su prepoznali Odvjetnicu Hrvatske, Najvjerniju Majku, Početak boljega svijeta...

Sve smo se izvukle bez većih posljedica. Jedna po jedna opraštale smo se s Gospođom iz Grada i napuštale sobu.

R. T.

Snaga krunice

**S krunicom oko vrata
Hodočasnik hodočasti.
Ovjenčan niskom od zlata,
Blaženu Djevicu časti.**

**Planinar planinom penje
Jer zelenu ljepotu voli.
Iako umoran stenje,
Gospinu krunicu moli.**

Zdravko ŠILIC

Gospa od Milosrđa

Kada je firentinski zlatar Tommaso di Currado upisao svoga prvorodenca u umjetničku školu, koju je vodio Alesso Baldovinetti (†1499.), vjerovao je da će njegov sin Domenico, uza zlatarski zanat, uspješno naučiti i slikarske tehnike. Ubrzo je mladić postao vodeći slikar tzv. trećega pokoljenja firentinske renesansne umjetnosti. Kako svjedoči Giorgio Vasari (†1574.) u *Le Vite*, u obiteljskoj kući osnovao je privatnu umjetničku školu kroz koju su prošli mnogi firentinski umjetnici, među kojima i Michelangelo Buonarroti (†1564.). Nakon što je, kao dobročinitelj redovnika Milosrdne braće (Umiliati), u samostanskoj crkvi Svih Svetih (Ognisanti) u Firenci, koja je od g. 1571. franjevačka, poznata firentinska obitelj Vespucci dobila mogućnost da izradi grobnu kapelu u pokrajnjoj niši, mladi umjetnik *Domenico Bigordi* (1449. - 1491.) zvan *Ghirlandaio* (ghirlanda d'argento = srebrni vijenac), dobio je narudžbu da oslika oltarnu pozadinu. Kao oltarnu palu na zidu, uokvirenu između dvaju stupova spojenih lukom, u fresko tehnici naslikao je g. 1477. dva prizora iz Gospina života, jedan iznad drugoga. U donjem, kvadratnom dijelu oltarne pozadine, prikazao je Gospu kako oplakuje mrtvo Isusovo tijelo (Piet), dok je u gornjem prizoru, u arkadi, oslikao Gospu od Milosrđa (Madonna della Misericordia).

Međutim, nakon barokizacije crkve krajem XVI. stoljeća, obiteljska grobni-

ca premještena je u drugu kapelu, a slike su premazane bjelinom. Pronađene su i obnovljene g. 1878. u izvornom obliku. Za obnove je ustanovljeno da su pri krajevima sasvim uništene, dok su im središnji prizori dobro očuvani.

ZAŠTITNICA OBITELJI VESPUCCI

Umjetnička nadarenost mladoga Ghirlandaia došla je do izražaja u prizoru na kojem je oslikao Gospu od Milosrđa, kao zaštitnicu obitelji Vespucci. U jasnu i čistu crtežu, ispunjenu posebnim obojanim svjetlosnim učinkom, prikazao je Gospu u stojećem stavu na plitkom postolju, kako pod raširenim ogrtačem grli obitelj Vespucci. Dok joj dva anđela pridržavaju plašt, prebačen preko glave i zakopčan ispod vrata, blago savijena, u tzv. es-krivulji, umiljatih zatvorenih očiju i raširenih ruku, moli za svoje štovatelje. Da bi postigao dojam volunosti, pomoću izborne duge haljine i uska pojasa ispod grudi, Ghirlandaio je pomoću vitka Gospina lika, postavljena u obliku križa, oblikovao prividnu simetriju bez prikazivanja prostora kao mjesta radnje. U smirenoj skladnosti postigao je savršenu povezanost između pojedinih dijelova i cjeline, u kojemu središnja figura dijeli prizor na dva jednaka dijela. Tako postavljena proporcija u suodnosu sa simetrijom, odaje umjetnički religiozni osjećaj za ritam koji se, preko raširenih ruku i plašta, lijevo i desno od Gospe spušta do likova u molitvenom položaju.

Ispod Gospina plašta kleči dvanaest članova obitelji Vespucci. Tri su pokoljenja u dvije skupine. Lijevo je šestero

muških, a desno šestoro ženskih. U prvom planu, u poluprofilu, u tzv. profil perdu, leđima okrenut prema gledateljima, kleči bračni par. Desno je Amerigo stariji, u crvenu plaštu, a lijevo njegova supruga Nanna u crnoj haljini. Ispred djeda je, prvi iza Gospe, prema Vasarijevu svjedočanstvu, Amerigo mlađi (†1512.), poznati pomorac, kao član trećeg pokoljenja obitelji Vespucci. Iza njih kleči firentinski nadbiskup Giovanni de' Diotalvi Neroni (†1473.), u svečanu plaštu s mitrom na glavi. Uza nj kleči redovnik s bijelom kapom, vjerojatno Simone Vespucci, koji je osnovao bolnicu *Santa Maria dell'Umiltà*, od g. 1580. bolnica sv. Ivana od Boga (†1550.), poznatija kao bolnica Fatebenefratelli, danas *Palazzo Incontri*. Iza nadbiskupa je muškarac u crnu plaštu, vjerojatno stric Bartolomeo. Muška skupina završava portretom zlatara iz obitelji Vespucci, u crvenoj kapi. To je Anastasio zvani

Nastaggio, otac Ameriga mlađega. Na drugoj strani, u tzv. ženskoj skupini, uz baku Nannu a iza Gospe, nazire se mlađa žena, vjerojatno tetka Margaritta. Do njih, u crvenu plaštu i bez vela na glavi, kleči Simonetta Vespucci, žena Amerigova strica Marka. Uz nju su još Amerigova strina Maria i tetka Vedriana. Ženska skupina završava portretom majke Ameriga mlađeg, Elisabettom zvanom Liza Mini.

NEOBIČNA TEORIJA

U opisu freske spomenimo i neobičnu teoriju da se čudesni Gospin plašt pojavljuje na zemljovidu, nazvanu "Carta Mariana", koju je g. 1507. izradio njemački kartograf Martin Waldseemüller (†1520.). Na tom zemljovidu novootkriveni kontinent prvi put označen je imenom "Amerika" u čast Ameriga Vespuccija, a valovit okvir oko crteža u potpunosti odgovara raširenu Gospinu plaštu ispod kojega je portret poznatoga pomorca. I ne znajući, Ghirlandaio kao umjetnik tom slikom najavio je da će otkriće Novog svijeta zapravo biti znak dobrote Gospodnje, kako je napisao na postolju, na kojem bosa Gospa, šireći ruke, gotovo lebdi: MISERICORDIA DOMINI PLENA EST TERRA / Puna je zemlja dobrote Gospodnje (Ps 33,5).

Ante Branko PERIŠA

Povratak anđela s ljetnih praznika

„Ho’te ća!“ rekle su turistima palme svijajući svoje grane šibane vjetrom, mokre od kiše. „Ho’te ća! Dosta je bilo!“ složile se s njima šumoreći, grane čempresa, smrike i omorike kao i grmovi lavande, lovora... Dosta je bilo vaše buke, huke, plesa i urnebesna uz nepodnošljivu grmljavinu divljih motora, danima i noćima po našim ulicama i trgovima... I tako je Lijepa naša, čak prelijepa, bila za goste, turiste i prolaznike, a za nas noćna mora. Kad nebo zatvori svoja žarka sunčana vrata i kroz prozore istjera sive oblake, začas se smrači, zapuše hladan vjetar, zakiši, a mi se vraćamo svojim svakodnevnim brigama i poslovima u neprekidnoj mijeni sunca i kiše, strepnje i nadanja, radosti i zabrinutosti. A između tih proplamsaja ljubavi neba i zemlje, ulice ponovno ožive dječjim cvrkutom, igrom, dozivanjima, smijehom i ponekim plačem najmlađih. To ja zovem povratkom anđela s ljetnih praznika. Nakon dugih i bučnih ljetnih praznika, odmora, bezbrižnosti i slobode, dodije čovjeku, umori se od odmora i zaželi se škole, posla, dobro uhodanih obveza, povratka u normalu. Što je ostalo od ljeta? Visoke cijene u trgovinama, velike gužve posvuda, buka i nered na ulicama danju i noću i dosta kiše da opere ulice, osvježi zrak i rastjera, često razularene i raspojasa-ne, pijane i golišave urlikavce ispod naših prozora u gluho noćno doba. Koja li nam korist od toga? Kad se

budu zbrajali dobitci i štete, mjerodavni u Lijepoj našoj opet će kukati kako su unatoč svemu slabo pazarili te moraju u novi rebalans proračuna jer svi milijuni od turističke sezone, od fešta i festivala ne mogu spasiti Državni proračun. Nas može spasiti jedino Bog čudom. Tako bi neki govorili iako ne vjeruju u Boga, pa ni u čuda. A kad bi se neko čudo i dogodilo, odmah bi ga sebi prisvojili. Sve bi to bile “njihove zasluge”. I kakve li nam koristi od turizma, od lijepa vremena, od strpljenja i trpimuke ako nema Božjega blagoslova?! Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike... Škola počinje na Malu Gospu 8. rujna. I dok se anđeli cvrkutani pripremaju za novi početak školske godine s novim knjigama i priborom, s novim željama i očekivanjima, u školi vlada ozračje neizvjesnosti, straha... Više nitko ne pomišlja kolika će biti plaća i hoće li nam nastaviti još od nje oduzimati i može li se išta s njom učiniti. O plaći se ne govori niti razmišlja, već hoćemo li imati posla. Hoćemo li dosegnuti zadane norme? Tko će i po kojem kriteriju otpasti, ostati bez posla? Manjak djece, manje je i razreda i nemaš koga podučavati. Gdje su nestala djeca? Donedavno smo imali po šest razreda u jednoj paralelci od I. do VIII., abecednim redom: a, b, c, d, e, f. Danas upisujemo po tri prva razreda: a, b, c. Djece nema jer se nisu rodila, upozoravaju demografi. Ali tko ih čuje?! Promijenili smo glavnog i odgovornog za obrazovanje. Novi je barem uljudan i ne vrijeđa. Prvo se sastao i porazgovarao s kardinalom J. Bozanićem. Možda je to neki mali, vidljivi pomak

da ne izgubimo nadu. Ali, teško se dade spasiti nešto oslonjeno na klimave i sumnjive temelje liberalne malo-građanske lažne demokracije i “nove pravедnosti”. Kamo plovi ovaj brod? Kud ljude odnosi apsolutni i potpuni nemar za obitelj, djecu, mlade, starce, branitelje, seljake i građane, liječnike, učitelje, radnike svih vrsta i profila, beskućnike i ljude općenito?

Ipak, početak nove školske godine na Malu Gospu, može biti znakovit. Hrabro i srčano okupimo svoje anđele u zajedništvu s Gospom i krenimo s Božjim blagoslovom naprijed. U svakom dječaku i u svakoj djevojčici vidim dijete Božje. Kako je bl. Majka

Tereza ugledala Isusovo lice u svakom patniku s ulica Calcute, i ja se usudim u nevinu djetetu potražiti lik djeteta Isusa ili lice djevojčice Marije iz Nazareta, Isusove majke. Nekada davno, ljudi su se snalazili kako su znali, a onda za uzor svima, a posebno nama učiteljima, Stvoritelj je poslao Učitelja nad učiteljima, svoga Sina Isusa koji je poučavao ljude kako treba živjeti. Isus je posebno volio djecu: „Ako ne budete kao djeca neće-te ući u Kraljevstvo nebesko”, ”Pustite malene k meni jer njihovo je kraljevstvo“... Pošto to znamo, a tko ne zna može lako saznati, danas nema više opravdanja ni za koga za nered i nerad, za kršenje prirodnih Božjih zakona. Kao pomoćnicu na putu života dao nam je Isus svoju Majku. S Gospom se lakše i ljepše družiti, moliti, raditi, učiti, voljeti, živjeti, trpjeti, strpljivo podnositi nepravdu, nadati, dijeliti radost, uspjeh i zahvaljivati za sve to. S njom je sve moguće, pa i novi početak u životu s nadom u boljitak. Roditelji, molite za svoju djecu milost od Gospodina i ne klonite duhom jer jedino im Bog može pružiti sigurnost u životu. Molite i za njihove učitelje i odgojitelje da bi Lijepu našu zajedno učinili zemljom dobrih ljudi. U tom smislu i početak nove školske godine s Malom Gospom neka bude sretan svima nama i neka naš posao bude blagoslovljen, nadahnut Duhom Svetim. Ne bojmo se! Preostaje nam slijediti našeg Učitelja Isusa, onako kako ga je slijedila njegova Majka!

P. S.

Svjetski dan učitelja je 5. listopada
Vinka TOKIĆ BUROLO

Radost vjerovjesništva

Mnogi još uvijek ne poznaju Krista, pa treba raditi kako bi njegova Radosna vijest došla do svih ljudi. Papa Franjo i za ovogodišnji *Svjetski misijski dan* uputio je prigodnu poruku, na temelju koje smo priredili kratke uvode u pojedina otajstva radosne krunice, koje vam mogu dobro doći.

I. RADOSNA VIJEST MARIJI

Anđeo reče: "Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, zašet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega." (Lk 1, 31-32)

Danas postoje veoma brojni ljudi koji još uvijek ne poznaju Isusa Krista. Stoga su svi članovi Crkve pozvani sudjelovati u poslanju da Radosna vijest dođe do svih, jer Crkva je misionska po svojoj naravi: ona je rođena zato da "izlazi". Svjetski misijski dan povlašten je trenutak u kojem vjernici molitvama i konkretnim činima solidarnosti pomažu mlade Crkve u misijskim zemljama.

Molimo za sve koji su po krštenju pribrojeni velikoj Isusovoj obitelji Crkvi, da sebi posvijeste kako su pozvani pomagati mlade Crkve u misijskim zemljama i one koji u njima propovijedaju Radosnu vijest.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

II. MARIJA POHODI ELIZABETU

Tih dana usta Marija i pohiti u Gorje, u grad Judin. Uđe u Zaharijinu kuću i pozdravi Elizabetu. Čim Elizabeta začu Marijin pozdrav, zaigra joj čedo u utrobi. (Lk 1, 39-41)

Noseći u svome krilu Isusa, Blagovjesnika u pravom smislu riječi, Marija susreće Elizabetu i kliče od radosti u Duhu Svetom, pjevajući svoj Veliča. Isus, vidjevši dobar ishod misije svojih učenika i njihovu radost, kliče u Duhu Svetom i obraća se Ocu u molitvi. U oba slučaja, riječ je o radosti zbog spasenja na djelu, jer ljubav kojom Otac ljubi Sina seže sve do nas, i po Duhu Svetom ispunja nas i čini dionicima života Presv. Trojstva. Molimo da se svaki od nas spomene, kao u nekom duhovnom hodočašću, "prve ljubavi" kojom je Gospodin

Isus Krist zagrijao srce svakog od nas, ne zbog nekog osjećaja nostalgije, nego zato da ustrajemo u radosti življenja svoje vjere.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

III. ISUS SE RAĐA ZA SVE LJUDE

I dok su bili ondje, navršilo joj se vrijeme da rodi. I porodi sina svoga, prvorođenca, povi ga i položi u jaslje jer za njih nije bilo mjesta u svratištu. (Lk 2, 6-7)

”Radost evanđelja ispunja srca i čitav život svakoga onog koji susretne Isusa. Oni koji prihvate njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i usamljenosti. S Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa” (RE, 1). Djeвица Marija je imala jedinstveno iskustvo toga susreta s Isusom i na taj je način postala ”uzrok naše radosti”. Kao što su Isusovi učenici dobili poziv da budu s njim i da ih on šalje naviješćivati evanđelje te su tako bili ispunjeni radošću, molimo da bismo i mi bili svjesni Isusova poziva kako bismo ušli u tu rijeku radosti.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

IV. MARIJA ISUSA PRIKAŽUJE OCU

Kad se po Mojsijevu Zakonu navršilo dani njihova čišćenja, poniješe Isusa u Jeruzalem da ga prikažu Gospodinu - kao što piše u Zakonu Gospodnjem: Svako muško prvorođenče neka se posveti Gospodinu! - i da prinesu žrtvu kako je rečeno u Zakonu Gospodnjem: dvije grlice ili dva golubića. (Lk 2, 22-24)

U mnogim krajevima osjeća se pomanjkanje zvanja za svećeništvo i

posvećeni život. Često je tome razlog nepostojanje zarazna apostolskog žara u zajednicama kojima nedostaje zanosa te ne uspijevaju privući k sebi ljude. Radost evanđelja rađa se iz susreta s Kristom i dijeljenja sa siromašnima. Tamo gdje ima radosti, žara i želje da se donese Krista drugima, rađaju se istinska zvanja.

Za naše župne zajednice, udruge i skupine da žive intenzivnim bratskim životom, utemeljenim na ljubavi prema Isusu i pozornim na potrebe onih koji su u najnepovoljnijem položaju, kako bi rađale obilnijim duhovnim zvanjima.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

V. MARIJA NALAZI ISUSA U HRAMU

Kad mu bijaše dvanaest godina, uzidoše po običaju blagdanskome. Kad su minuli ti dani, vraćahu se oni, a dječak Isus osta u Jeruzalemu, a da nisu znali njegovi roditelji. (Lk 2, 42-43)

”Velika opasnost u današnjem svijetu, s pregršću njegovih potrošačkih dobara koja guše čovjeka, jest pustoš i tjeskoba koji se rađaju iz samodopadna i gramziva srca, grozničava traženja površnih užitaka i otupjele savjesti” (RE, 2). Zbog toga čovječanstvo ima silnu potrebu prigrbliti spasenje koje je donio Krist. Svi su Gospodinovi učenici pozvani njegovati radost evangelizacije. Dok u našoj Domovini toliki žive kao da Boga nema, molimo da nas Isusova ljubav još više zahvati kako bismo bili prožeti još većom ljubavlju prema Kraljevstvu Božjem i tako bili i takvima donositelji radosti evanđelja.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

U pomoć nam priteci

O, Majko, sve vidiš jasno i bistro. Vidiš da nam se čelo mreška, da nas jadi sa svih strana stišću. Vidiš da nas strah obuzima, a uokolo nas grabežljive zvijeri. Samo u prošloj godini čini se da je preko milijun djece oteto, a više od milijun djevojaka prodano je u bijelo roblje... Da i ne spominjem ratove i milijune ljudi u izbjeglištvu, po logorima u kojima su neljudski uvjeti življenja, gdje se žene siluju, djeca zlostavljaju i iskorištavaju; ratom razgnane obitelji koje se više nikad neće naći na okupu ni oporaviti od proživljenih užasa; obitelji u kojima se supružnici razilaze mrzeći jedno drugo, a djeca ostaju u rascjepu, nesretna i postaju problematična. Do neslučenih razmjera poraslo je nasilje u obiteljima. (Misleći kako je napredan, neki dan mi jedan poslao rezultate nekakva istraživanja djece predškolske dobi i nižih razreda osnovne škole, koja su se naime izjasnila protiv braka kao nečega ružna, tvrdeći da ni ona navodno nikad neće u nj ući.) Ma što se danas sve ne čini djeci?! Da ne spominjem ovisnosti koje vode u propast; sve moguće pritiske, smišljeno uništavanje pučanstva; tragedije onih koji su bez posla, koji nemaju za koru kruha; objesit objesnih koji pljačkaju čovječanstvo i prirodu bez ikakvih granica, i da ne nabrajam dalje, jer me srce zaboli i duša mi protrne od jeze čim na nešto slično pomislim...

Unatoč svemu, rađaju polja i vinogradi, zlate se klasovi žita. Zriju kruške i jabuke. Modre se šljive i mirišu naranče. Ali nema više u čovjeku mira.

Nema one radosti i opuštenosti, da bi se osjećao bar malo sretan i spokojan. Mi u Hrvatskoj još se okupljamo u solidnu broju oko oltara Kristova, molimo i vapimo, prosimo za milost i blagoslov, ma i na nas muke sve veće dolaze. Nisu nam, zar svima, ruke okaljane i usta nečista, srca usaljena?! Nismo anđeli čistih usana i duša, svjesni smo da smo grijehom zaraženi, da smo dobrotno posrnuli...

Ali, Gospodine, žao nam je, uviđamo zlo koje činimo, kajemo se zbog zla u koje smo upali, zbog svojih neurednih misli, riječi, djela i propusta. Nismo otpadnici, želimo se vratiti u tvoj zagrljaj. Patimo. Osjećamo se izgubljenima. Naša smrtna borba je strašna, agonija cijelog čovječanstva poprima epidemijske razmjere. Katakliizmičke.

Ti, nebeska Majko naša i duhovna Majko svih bića u svemiru, ne dopusti da i ovo malo zdrava zrnja propadne, da kukolj sve osvoji. Kakve god prilike naše bile, o, mila Mati, ne dopusti da grijeh nam naš na glavu kao sjekira padne. Izmoli da kapne kap žive vjere u našu nevjeru i u našu manjkavu vjeru. Da ublaži našu muku: nek učini da budemo plodni vjerom, dobrotom i istinoljubivošću, kako bi nebeski Otac opet Lice Svoje prema nama okrenuo i smilovao nam se.

U pomoć nam priteci što hitrije, što žurnije, jer zamiremo, jer izdišemo...

Danica BARTULOVIC

† Fra Vjeko Vrčić

U Imotskom je 9. srpnja 2014. u 101. godini života i 77. svećeništva preminuo fra Vjeko Vrčić. Rođen je 28. veljače 1914. u Imotskom. U novicijatu je stupio 2. rujna 1931. u Zaostrugu, a svećane zavjete položio 30. studenoga 1935. u Makarskoj. Za svećenika je zaređen 12. ožujka 1938. u Splitu, a Mladu misu imao u Imotskom 13. ožujka 1938. Vršio je službu odgojitelja (1938.-1939.) i profesora na Gimnaziji u Sinju (1939.-1945.), župnika u Metkoviću (1945.-1958.), Runovićima (1958.-1959.), Igranima i Drašnicama (1959.-1961.), gvardijana i župnika (1961.-1967.) u Imotskom, (1967.-1982.) župnika u Vrgorcu. Suraduje u raznim listovima, pa i u "Mariji". Objavio je knjige: „Odjeci 250. godišnjeg rada župe Imotski“ (1967.), „Biokovski župnik“ (1969.), „Svećenici i redovnici Imotske krajine“ (1970.), „Vrgorac Župa Blažene Gospe od Naviještenja“ (1971.), „Vrgorac – Vrgorska krajina“ (1972.), „Neretvanske župe“ (1974.), „Naš magistar“ (1977.), „Župe imotske krajine“ (I. dio 1978.; II. dio 1980.), „Tvrdac“ (1982.), „Govori župnik“ (1982.), „Posljednji bijeg“ (1984, 3. izd. 2007.), „Plamen iz kamena“ (1985.), „Franjevačka baština u imotskom“ (1988.), „Plemena imotske krajine“ (1. izd. 1990., II. izd. 1996., III. izd. 2010.), „Biskup fra Paškal Vujčić“ (1992.), „Labudi pijev“ (1997.), „Majkama srcem i dušom“ (2000.), „Kroz Kosovo i Metohiju“ (2003.). Neka ga Gospodin nagradi životom vječnim!

Ti si pečat

Sveta Krunice, ti si pečat na svijesti koji gđašilje znakove u našu nutrinu. Život izvan samoubilačke tame tvoj je dar. Ti si poput sjemenke koja na zemlji budna sniva.

Nijedan cvijet nije ljepši od tebe jer cvijet je samo odraz tvoje svijesti snivanja i probu enog snivajućeg života.

O ružo, ti se braniš svojim bodljama, a čovjek hoće, berući te, da ukrade tvoju ljepotu. Čovjek je moćan pred tvojim krhkim oružjem, pa ipak on nesvjesno ljubi i poput tebe sniva. Sve je proalžno i lako poput laganog umiranja svake ruže.

Svaka ruža mora umrijeti na slavu života.

EMILIAN

Nova kapela

U Haderu je, župa Glina, 28. lipnja biskup V. Košić blagoslovio novu kapelu Majke Božje Lurdske. U Domovinskom ratu g. 1991. srušili su je srpski odmetnici te je započeta g. 1912. izgradnja današnje. (IKA)

Kip Srca Marijina

U slavonskobrodskoj župi bl. A. Stepinca župnik T. Čurić blagoslovio je 28. lipnja kip Srca Marijina, dar obitelji Antuna i Marije Krištije. (IKA)

Lurdska špilja u Srdočima

Na Srdočima u Rijeci župnik B. Mićanović blagoslovio je 29. lipnja kipove Gospe Lurdske i sv. Bernardice te ih postavio u lurdsku špilju, sa strane župne crkve. (IKA)

Blagoslov obnovljene crkve

U Zagvozdu je nadb. M. Barišić 13. srpnja 2014. posvetio oltar i blagoslovio crkvu po završetku obnove. (GK)

75. obljetnica osnutka karmela

Misnim slavljem, koje je 20. srpnja predvodio biskup M. Gorski, karmelitanke u Brzovici proslavile su 75. obljetnicu otkakao je bl. A. Stepinac utemeljio njihov samostan. (GK)

Posvećen oltar obnovljene katedrale

U Gospiću je 22. srpnja biskup M. Bogović posvetio oltar obnovljene katedrale Navještenja Marijina, u koji je pohranio moći bl. A. Stepinca. (IKA)

Splitsko ljeto i HRT za Slavoniju

U sklopu 60. splitskog ljeta ansambli HRT održali su 28. srpnja dva humanitarna koncerta nazvana Splitsko ljeto i HRT za Slavoniju. U crkvi Gospe od Zdravlja Zbor HRT pod ravnanjem mo. T. Bilića izveo je Bašćansku ploču S. Šuleka i izbor iz remek-djela S. Rahmanjinova Cjelonoćno bdjenje. (IKA)

O svetištu Gospe od Suza

U Požegi je biskup A. Škvorčević razgovarao 31. srpnja s pleterničkom gradonačelnicom A. Jozić i župnikom A. Čorkovićem o obnovi župne crkve i svetišta Gospe od Suza. (IKA)

Klape Gospi Sinjskoj

U svetištu Gospe Sinjske 1. kolovoza održan je VI. festival duhovno-marijanske pjesme Klape Gospi Sinjskoj na kojem je nastupilo 11 klapa. Nagrade su bile statua Gospe Sinjske akad. kipara J. Marinovića - brončana (Neverin), srebrna (Munita) i zlatna (Versi), a dar je obitelji N. Golomejića iz Kistanja. (IKA)

Novi Gospin kip u Tramošnjici

Predvođeci 1. kolovoza misno slavje kod Gospe od Anđela u Gornjoj Tramošnjici, kardinal V. Puljić blagoslovio je novi Gospin kip u crkvenom dvorištu, djelo akad. kipara mještana Slavena Miličevića. (IKA)

Međugorsko bogato ljeto

U Međugorju je 12. srpnja završio petodnevni 19. međunarodni seminar za svećenike, koji je vodio fra Lj. Kurtović, a 16. srpnja trodnevni međunarodni seminar za bračne parove koji je vodila J. Škarica, a od 31. srpnja do 6. kolovoza održan 25. Festival mladih pod geslom Evo ti majke, kojima je kateheze držao i propovijedao fra A. Vučković.

500 godina u Kukljici

Vjernici Kukljice na Ugljanu proslavili su 5. kolovoza 500. obljetnicu svetkovine Gospe od Sniga, a misno slavje predvodio je nadb. Ž. Puljić. Od 26. srpnja do 6. kolovoza upriličen je kulturni program. (IKA)

Tri stoljeća Gospe Snježne

Pohodom donjogradske kapeli, osječki su vjernici 5. kolovoza proslavili tri stoljeća štovanja Gospe Snježne. Svečanu misu predvodio je I. Jurić. (IKA)

Jubilarni broj "Naše Gospe"

O 20. obljetnici izlaženja objavljen je 50. broj lista dubrovačke katedralne župe Naša Gospa, kojem je svrha povezivanje župljana. (IKA)

Blagoslov nove freske u Koraću

Predvođeci 10. kolovoza misno slavlje u župi Uznesenja Marijina u Koraću, kardinal V. Puljić blagoslovio je novu oltarnu fresku, rad akad. kipara V. Blažanovića i dar bračnog para Kate i Ive Guska. Kata i Ilija Grgić te Manda i Nikola Krijan darovali su za crkvu misnicu s likom Gospe Koraćanske i ostalo liturgijsko ruho (IKA)

Novi Gospin kip u Postranju

Biskup M. Uzinić predvodio je misno slavlje na Veliku Gospu u Postranju i tom prigodom blagoslovio Gospin kip ispred župne crkve. Isklesao ga je M. Hazdovac iz Orebića. (IKA)

Blagoslov zvona za Goru

Biskup V. Košić blagoslovio je na blagdan Velike Gospe dva nova zvona za Gospino svetište u Gori koje se obnavlja nakon što je srušeno u Domovinskom ratu. (IKA)

Restauratori na Lopudu

Od 31. kolovoza do 14. rujna 22 restauratora, profesora i studenta visokih škola za restauraciju iz Kölna, Antwerpena, Bruxellesa i Splita pod vodstvom prof. H. Portsteffena, obnavljaju pokretna dobra crkava Gospe od Šunja i Gospe od Špilice na Lopudu. (IKA)

Novi dokumentarni film

U Dubrovniku je 27. kolovoza predstavljen novi dokumentarni film Stella maris južnih otoka, što je 8. dio projekta Digitalno snimanje hrvatske mariološke baštine u kojem su prikazana brojna marijanska svetišta na Korčuli, Pelješcu i Mljetu. Scenaristica je H. Mihanović-Salopek. (IKA)

Blagoslov obnovljene crkve

Nadb. M. Barišić posvetio je 31. kolovoza novi kameni oltar i blagoslovio obnovljenu crkvu Gospe Zvijezde mora na Malom Drveniku. (IKA)

Kolekta za Gospinu crkvu u Kninu

Prema odluci biskupa HBK s 48. plenarnog zasjedanja u svibnju o. g., 14. rujna u svim župama i crkvama sabei-rani su milodari za dovršetak uređenja crkve Gospe Velikoga hrvatskoga krsnog zavjeta u Kninu. Bit će to djelo čitavoga hrvatskoga naroda, a na zidovima ispisana imena dobrotvora ma trajan spomen. (IKA)

Prvi susret marijanskih pjesnika

U zagrebačkoj župi sv. Jeronima u Maksimiru, održan je 6. rujna Prvi susret marijanskih pjesnika Hrvatske. Na poticaj pjesnika Ivce Jurjevića okupilo se desetak pjesnika, koji se javljaju u hrvatskoj katoličkoj periodici. Nakana je bila pridobiti što više pjesnika, osobito mladih kako bi se oduševili Marijom i počeli stvarati. Razmijenili su međusobno misli i ideje, istovremeno i svoje radove, da mogu biti poticaj jedno drugom u radu. Najviše je slušatelja došlo iz Marijine legije, a neki su poslali izraze svoje podrške. Prihvaćena je i svojevr-sna Marijina inicijativa, što je zapravo izjava za javnost s konkretnim prijedlozima i zahtjevima, koja ima svrhu da se pojača utjecaj Bogorodičine duhovnosti u hrvatskom društvu i hrvatskom kulturnom prostoru. Odlučeno je da Drugi susret bude i slijedeće godine, pred blagdan Male Gospe. Na kraju su nazočni pjesnici odrecitirali dio svojih pjesama, skromno se počastili i međusobno izmijenili adrese. Izrazili su zahvalnost domaćinu na gostoprimitvu i časopisu "Marija" za oglas i podršku. (IJ)

Neuništivi su jedino spomenici onih junaka koji su podignuti u - srcu naroda.

Život je govor koji se - gleda.

Prijateljstvo je osmijeh na usnama, kao i - suza na oku.

Podmetanje vlastitih leđa pod tuđi teret - rasterećuje dvojicu.

U sporovima treba čuti i jedno i drugo zvono, da bi u mozgu zazvonilo treće, u čijem ćemo zvuku - nazreti istinu.

Treba izbjeći i najsitniji nesporazum s ljudima bez savjesti, kako vam u trenutku ne bi podigli - nadgrobni spomenik.

U nemogućnosti da dohvate razum i srce drugih, klipci (od "klip") se ljubomorno prizemljuju do njihovih stopala podmećući im - klipove.

Vodeći u društvu trebali bi znati kako im sluganski odnosi jednih više štete nego - dobronamjerna kritika drugih.

Nježnost postaje snaga, ako je darujemo - poniženima.

Objektivna vrijednost pametna i dobra čovjeka ostaje kapital koji se ne oplođuje ukoliko je ljubomorni - ne žele vidjeti.

Jedina psovka koja bi se, možda, mogla "tolerirati" jest kada majka svome djetetu "psuje" majku...

Prednost je nevinih da ne reagiraju na klevetu, jer klevetnici, kao takvi, gube svako pravo, da se netko upravo pred njima - "opravdava"!

Mašta stvara krila, a stvarnost ih - lomi.

Stanko RADIĆ

- *Koja je razlika između starih vjeronaučnih udžbenika i novih?*

- *Nikakva! Jedino su nove korice i slike!*

ROĐENDANSKI DAR

- Najljepši dar za rođendan bit će mi da se moja djeca potrude biti dobri učenici!

- Ali, tata, kasno si se sjetio, mi smo ti već kupili kravatu!

GOSPODA

U trgovini majci s petero djece strpljenje došlo kraju radi njihova zanovijetanja.

Napokon će im odrešito:

- Ne želim više čuti riječ mama barem pet minuta!

Nakon nekoliko trenutaka jedno će joj od djece tiho:

- Gospodo!?

ŽENIDBA

- Kažu da si se oženio radi novaca!

- Ne, nisam ju uzeo zato što je imala novaca, nego zato što ih ja nisam imao!

Ivica Moškateo i Sanja Roić (ur.), **PETAR KUNIČIĆ - UČITELJ, KNJIŽEVNIK, RODOLJUB** - Zbornik radova sa skupa održanog u Dolu na Hvaru XXIII kolovoza 2013. - Obrađen je Kuničić i njegov rod, njegovo djelovanje u Starome Gradu i odlazak u Split, Kuničić kao lokalni povjesničar i jedan od tvoraca identitetske slike Staroga Grada, Kuničićev književni profil i putopisna razmišljanja te Kuničić čitatelj i prevoditelj s talijanskoga. Tu su i podaci o autorima. - Narudžbe: Župni ured Dol na Hvaru, 21460 Stari Grad.

Fabijan Veraja - **NIKOLA MOSCATELLO - SAVJETNIK JUGOSLAVENSKOG POSLANSTVA PRI SVETOJ STOLICI -"USPOMENE" U SVJETLU DOKUMENATA** - Doprinos povijesti katoličizma u Jugoslaviji (1922.-1946.). "Uspomene" popratio bilješkama Stipe Kljajić. Riječ je o svećeniku hvarске biskupije i njegovim bilješkama koje je ostavio o važnim događajima u kojima je imao udjela kao crkveni savjetnik. Pisao je po sjećanju, pa svoje bilješke nije dokumentirao. - Narudžbe: Župni ured Dol na Hvaru, 21460 Stari Grad.

ZVONA DELORITE - Glasilo župe Uznesenja Marijina - Kuna - br. 52. - Novi broj župnoga glasila pojavio se za blagdan Velike Gospe i nudi uobičajene informacije o zbivanjima u župi koja ove godine slavi 300. obljetnicu posвете crkve Gospe Delorite te brojne informativne i poticajne članke s pjesničkim okušajima, šalama i poviješću crkvice sv. Ane iznad Pijavičina. - Izdavač: Župni ured Uznesenja Marijina, 20243 Kuna, tel (020) 742-033.

DRINSKE MUČENICE - Informativni bilten Vicepostulature - lipanj 2014. - br. 2. - Ovaj broj na 32 stranice osvrće se na proglašenje svetim dvojice papa i pobudnicu pape Franje "Radost evanđelja", a onda donosi promišljanje o blaženicima, intervju o pozivu na življenje evanđelja, izvešćuje o proslavi spomendana i događajima... - Izdavač: - Vicepostulatura Drinskih mučenica, Granešina 7, 10040 Zagreb.

Antun Jesenović (ur.) - **TRSATSKI MOLITVENIK** - Svetište Majke Božje Trsatske, Rijeka 2014., 430 str. - Trsatsko svetište izdalo je i svoj molitvenik, u kojemu se mogu naći različite molitve Majci Božjoj, slavljenje sakramenata..., a dobro će doći svim Gospinim miljenicima. - Narudžbe: Svetište Gospe Trsatske, Frankopanski trg 12, 51000 Rijeka.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

P. Lubina - VODIČ MARIJANSKOM HRVATSKOM - Po hrvatskim marijanskim svetištima - 140 kn.

P. Lubina - MARIJA, MAJKA ISUSOVA I NAŠA - Što Crkva vjeruje i uči o Gospi - 40 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za domilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JLA - Crtrice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Marija Jurčević, Bioggio: Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim dobrima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Ljubica Orlovac, Köln:** Majko Božja, hvala ti na milostima koje si isprosilala meni i mojoj obitelji, na ozdravljenju, na svakoj pomoći i izbavljenju iz velike krize kroz koju sam prolazila godinama u molitvama, postovima i hodočašćima u tvoja svetišta moleći iz dana u dan, strpljivo radeći teško godinama. Stiglo je napokon svjetlo od Boga, koji je svoju milost pokazao na meni i mojoj obitelji te učinio veliko čudo okrećući sve na dobro. Zahvaljujem ti što si okrenula sve na dobro i izbavila nas iz nevolje. Zagovaraj nas kod Boga, stavi nas pod svoj plašt i ne dopusti zlu da nam se prima-kne, očuvaj nam zdravlje duše i tijela, učvrsti vjeru, posebno u djeci, da svi rade na slavu Božju, pa, što god ih snađe, da to znaju prihvatiti kao dar Božji, uz dar za Kruh sv. Ante; - **Mira Prgomet, Olofström:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Anica Marković, Olofström:** Majci Mariji zahvaljujem na isprošenim milostima i njoj izručujem sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Marija Čapin, Lund:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sve svoje, osobito zdravlje svoga muža, uz dar; - **Hermina i Nikša Petrošić, Solin:** Gospi zahvaljujemo na ljubavi koju nam iskazuje i njoj pod okrilje stavljam svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Ana Buzasy, Lund:** Majko Marijo, zahvaljujem ti na svim milostima i preporučujem sve svoje potrebe, osobito sina Roberta za sreću i blagoslov u braku, uz dar; - **Maša Dropulić, Staševica:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i preporučujem zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Zdenka Kapitanović Barić, Starigrad Paklenica:** Nebeska Majko, na svemu ti hvala. Bdi i dalje nada mnom i mojim sinom, uz dar; - **Ruža Rogušić, Berlin:** Gospe Moja, na svemu ti hvala! Bdi i dalje nada mnom i svim mojim, osobito mojom Tonkom, uz dar; - **Anda Gelo, Berlin:** Nebeska Majko, hvala ti na svoj ljubavi! Budi i dalje uza me i sve moje najmilije, uz dar; - **Obitelj Ane i Ilije Antolović, Berlin:** Zahvaljujemo Majci Božjoj na ljubavi koju iskazuje prema svima nama te joj se i nadalje stavljam pod okrilje, uz dar; - **Ljubica Marijanović, Berlin:** Dobra majko, na svemu ti hvala što si meni dala! Čuvaj me i brani i dalje, uz dar; - **Ana Sučić, Berlin:** Gospe moja Sinjska, hvala ti na ljubavi i zaštiti mene i moje obitelji. Bdi i dalje nad svima nama, osobito nad unucima, da se od Boga nikad ne izgube, uz dar; - **Ivica Sučić, Belin:** Majko Marijo, zahvaljujem ti na svim milostima kojima si obasipala mene i moju obitelj! Čuvaj nas i brani i dalje, uz dar; - **Sanja Mošić, Berlin:** Gospe moja, ti znaš da te ljubim i na svemu ti zahvaljujem. Pokazuj mi i dalje put, da isusu ostanem vjerna, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

318 - "MARIJA" 10/2014.

spomen

U Bolu na Braču vratila se u "kuću Očevu"
26. kolovoza 2014. u 80. g. naša draga povjerenica
TEMEJKJA JAKŠIĆ
Godinama je neumorno iz mjeseca u mjesec raspačavala naš list po cijelaj župi, za nj prikupljala pretplate i milodare te tako širila slavu Ođvjetnice Hrvatske, Najvjernije Majke. Dok joj zahvaljujemo na svemu što je učinila za naš list i za nju molimo, preporučujemo je Gospinu zagovoru, da joj izmoli nagradu život vječnog!
Uprava "Marije"

9. listopada navršava se 6 godina otkako je otišao
k Ocu naš dragi

TOMISLAV STRPIĆ

U molitvi i sjećanju uvijek s njime sjedinjeni

Terezija i Petar

(Dar za "Mariju")

9. listopada 16 je godina od smrti našega dragog
supruga i oca

VILKA IVEKOVIČA

Gospodine, udijeli mu radost života vječnoga!

Supruga, kćerka i sin

(Dar za "Mariju")

11. listopada navršava se 16 godina otkako se preselila
Gospodinu naša draga

MARA LUBINA

Dok te se o obitelji smrti spominjemo s onima koji su otišli za tobom, molimo i čekamo zajednički susret pred licem Gospodnjim.

Sinovi, unuci i prauunci

(Dar za "Mariju")

13. listopada navršava se 11 godina otkako je Gospodin
zauvijek k sebi pozvao našu dragu

ANU KRAJINA

Dovela Vas Gospa k Isusu u nebeske dvore!

Vaši zahvalni dragovoljci

(Dar za "Mariju")

15. listopada 8 je godina otkako se Gospodinu
zauvijek preselio naš dragi

ŠIMUN VEKIĆ

Dok te se rado sjećamo, molimo Gospodina

neka ti bude milosrdan i milostiv!

Kćeri Zdenka i Branka s Matijom

(Dar za "Mariju")

16. listopada navršilo se 7 godina otkako se u kuću
Očevu vratio moj dragi sin

ROBERT STAZIĆ

Udijeli mu, Gospodine, život vječni!

Majka Angelina

(Dar za "Mariju")

U spomen na duše u čistilištu, šaljem mali dar za "Mariju",
Štefica Matković, Osijek

Darovali su i tako omogućili siromašnjijima primati "Mariju": **Blaž Žaja**, Vinovo; **Marko Raguzin**, Ilavik; **Ferdinand Popov**, Tribunj; **Ana Buzasy**, Lund; **Nena Gušić**, Nova Kapela; **Pere Penović**; **Rajka Punoš**, Vrgada; **Dana Katičić**, Split; **Mato Berić**, Köln; **Ana Jurić**, Split; **Marijana Petković**, Šibenik; **Danica Žepina**, Biograd na moru; **Obitelj Ljubice Orlović**, Köln; **Ivanka Pavić**, Ivankovo; **Župni ured**, Turanj

MARIJA SVIMA OBILNO PLATILA!

RADIOPOSTAJA "MIR" MEDJUGORJE

Jajce 87,8 MHz
 Mostar 100 MHz
 Banja Luka 107,8 MHz
 Hercegovina 101,5 MHz
 Lašvanska dolina 100 MHz
 Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
 Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
 Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 MHz
 Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
 Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 MHz
 Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 MHz
 Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
 Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 MHz

Sateliti:
 Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
 Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
 Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEDJUGORJE
 Gospić trg 1
 88266 Medjugorje,
 Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
 ++387 36/653-326 glavni tehničar
 ++387 36/653-310 marketing
 Faks: ++387 36/651-300

e-mail: radio-mir@medjugorje.hr
 www.medjugorje.hr

Mirjana Poklepović, Šibenik: Molim te, draga Majko, za zdravlje moje obitelji, čuvaj je i oslobodi od svakoga zla, uz dar; - **Danica Katičić, Split:** Zaštitit' drage Gospe od Zdravlja preporučujem sebe i svoga sina Darija na putu, da se sretno vrati kući, uz dar; - **Gordana Plećaš Smiljanova, Staševica:** Gospe moja, tebi preporučujem zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Štefica Gluhak, Sesvete:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam svoje najmilije, da nas čuva, uz dar; - **Ivanka Vučko, Makarska:** Gospe moja, pod okrilje tvoje stavljam sve svoje, da nas čuvaš, uz dar; - **Marija Glasnović, Sesvete:** Preporučujem se Gospi za mir i blagoslov u obitelji, uz dar; - **Marija Crnić, Zagreb:** Nebeska Majko, dok ti zahvaljujem na udjeljenim mlojestima, tvojoj majčinskoj skrbi izručujem sebe i svoje najmilije, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Mirjana Kušurin Staševica:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam zdravlje duše i tijela svoje obitelji, uz dar; - **Divna Žagar, Sesvete:** Majci Božjoj preporučujem se za duševno i tjelesno zdravlje kao i blagoslov u obitelji, uz dar; - **Danica Tokić, Zagreb:** Nebeskoj Majci preporučujem sve svoje mile i drage, da ih vodi i čuva, uz dar; - **Andela Puljanić, Brezovica:** Majci Božjoj pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Mate Dropulić Dragin, Staševica:** Šaljem mali dar na čast Gospe kojoj preporučujem zdravlje svoje obitelji; - **Stjepan Loparić, Jastrebarsko:** Nebeskoj Majci izručujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Ivan Boban, Lüdenscheid:** Majci Božjoj i sv. Antunu preporučujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Milka Mikuš, Nürnberg:** Gospi preporučujem duševno i tjelesno zdravlje svoje i svoje obitelji, da nas čuva od svakoga zla, uz dar; - **Ferdinand Popov, Tribunj:** Gospi pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, osobito djecu, da nas čuva i brani, uz dar; - **Ana Buzasy, Lund:** Sve svoje mile i drage izručujem Gospi da ih čuva i vodi, uz dar; - **Katica Setz, Dubrovnik:** Nebeskoj majci pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, da nas čuva i brani, uz dar; - **Ana Jurić, Split:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Marijana Petković, Šibenik:** Majko Marijo, molim te za zdravlje u obitelji i da nas blagosloviš u svim poslovima, te za mir u našim dušama i u svijetu, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
 Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
 tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 20 eura ili 25 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 35 USD i Australija 45 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) HR 7623300033200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Fanika Jerčić (†23. VI. 2014. u 48. g. - Bol-Pražnice); - **Ivan Kundid Franin** (†25. VI. 2014. - Sebišina, Runovići); - **Nada Matić** (†27. VI. 2014. u 51. g. - Hvar); - **Jakov Đonlić**, brat č. s. Nevenke (†29. VI. 2014. - Voštane); - **Č. s. Eufrazija Šimić**, SM (†29. VI. 2014. u 93. g. - Zadar); - **Don Ante Ivančev** (†2. VII. 2014. - Brbinj); - **Don Andrija Babić**, SDB (†4. VII. 2014. u 67. g. - Zagreb); - **Petar Jonjić Dujic** (†5. VII. 2014. - Grubine, Podbablje); - **Vinko Begić Crnkic**, brat fra Veselkov, fra Rafaclav i č. s. Dobroslave (†6. VII. 2014. - Posuški Gradac); - **Marija Martinić**, majka don Jurina (†7. VII. 2014. - Pučišća); - **Mons. Josip Šantić** (†8. VII. 2014. u 69. g. - Postira); - **O. Vjeko Vrcić**, OFM (†9. VII. 2014. u 101. g. - Imotski); - **Dragica Pavlović**, majka fra Stankova (†9. VII. 2014. u 90. g. - Velika Kapanica); - **Marko Brigić** (†10. VII. 2014. u 86. g. - Tučepi); - **Krešimir Mustapić p. Tomislava** (†10. VII. 2014. u 57. g. - Lokvičići); - **Mons. Mijo Dukić** (†12. VII. 2014. u 75. g. - Požega-Bučje); - **Č. s. Klauđija Slavodić**, OP (†16. VII. 2014. - Šibenik); - **Anka Mirčeta**, majka č. s. Andrijane i Mirjam (†16. VII. 2014. u 82. g. - Dicmo); - **Č. s. Celestina Matić**, SM (†18. VII. 2014. u 64. g. - Split); - **Andelko Ale Juricević** (†18. VII. 2014. - Kostanje); - **Don Živko Kustić** (†19. VII. 2014. u 84. g. - Zagreb); - **Vlč. Petar Lovšašen** (†20. VII. 2014. u 78. g. - Varaždin-Đurđevac); - **Mate Dragović Šomuljin** (†20. VII. 2014. - Runovići); - **Preč. Mato Repić** (†21. VII. 2014. u 97. g. - Zagreb-Lepoglava); - **Č. s. Ivana Perkov**, OP (†21. VII. 2014. u 91. g. - Šibenik); - **Vlč. Rudolf Komerički** (†22. VII. 2014. u 91. g. - Zagreb); - **Ante Puljiz Blažević** (†22. VII. 2014. - Runovići); - **Vlč. Imbro Mirko Vrdoljak** (†23. VII. 2014. u 69. g. - Draganac-Orehovica); - **Ante Župić**, brat č. s. Elizabete (†23. VII. 2014. u 81. g. - Sinj); - **Č. s. Bogomila Ljović**, ŠSF (†24. VII. 2014. u 78. g. - Livno); - **Ivan Bitanga Riba** (†25. VII. 2014. - Split-Runovići); - **O. Alfons Janeš**, OFMConv (†26. VII. 2014. u 81. g. - Cres-Vinkovci); - **Antun Cindori**, brat preč. Lovre i č. s. Anicete (†27. VII. 2014. - Remetinec); - **Danica Puljić Buljković** (†30. VII. 2014. - Runovići); - **Vlč. mr. Marko Tomić** (†30. VII. 2014. u 62. g. - Osijek-Đakovo); - **Frane Plenković**, brat fra Ivin (†31. VII. 2014. u 81. g. - Hvar-Sveta Nedjelja); - **Č. s. Marta Šikić**, SM (†4. VIII. 2014. u 97. g. - Šibenik); - **Don Ante Lovrić Caparin** (†7. VIII. 2014. - Skradin); - **O. Luka Markešić**, OFM (†7. VIII. 2014. - Sarajevo); - **O. Zdenko Karačić**, OFM (†8. VIII. 2014. u 70. g. - Široki Brijeg); - **Č. s. Silvija Naletilić**, SM (†8. VIII. 2014. u 70. g. - Livno); - **Vlč. Ivan Kevrić** (†8. VIII. 2014. u 68. g. - Visočani); - **Vlč. Drago Domitrović** (†9. VIII. 2014. u 87. g. - Belajske Poljice); - **Vlč. dr. Tomislav Jozić** (†10. VIII. 2014. u 72. g. - Sarajevo-Koraće); - **Preč. Marko Pišonić** (†11. VIII. 2014. u 66. g. - Davor); - **O. Bernardin Matić**, OFM (†12. VIII. 2014. u 93. g. - Kraljeva Sutjeska); - **Katica Ostojić** (†14. VIII. 2014. u 63. g. - Vrisnik); - **Mila Uzinić**, majka biskupa Mate (†15. VIII. 2014. - Dubrava); - **Ante Stanić** (†15. VIII. 2014. - Hvar); - **Mons. Marijan Radanović** (†16. VIII. 2014. u 93. g. - Karlovac); - **Andrija Biočić Spajić** (†16. VIII. 2014. - Gradac-Runovići); - **Č. s. Angela Videka**, SM (†17. VIII. 2014. u 82. g. - Sinj); - **Ivan Jonjić**, brat fra Zoranov (†18. VIII. 2014. - Grubine, Podbablje); - **O. Ivica Alilović**, OFM (†18. VIII. 2014. - Fojnica); - **Veselka Stojić** (†19. VIII. 2014. u 75. g. - Ljubač); - **Grga Blažević**, otac fra Grgin (†19. VIII. 2014. u 79. g. - Zagreb-Bukevje); - **Č. s. Marija Augusta Bubalo**, SM (†24. VIII. 2014. u 72. g. - Zagreb); - **Ana Radičević**, majka č. s. Estere (†24. VIII. 2014. u 87. g. - Kupina); - **Don Stipe Mlikotić** (†24. VIII. 2014. - Dolac Gornji); - **Temeljka Jakšić** (†26. VIII. 2014. u 80. g. - Bol); - **O. Andelko Kamenčić**, OFM (†27. VIII. 2014. - Cetinje); - **Jurica Vranković** (†28. VIII. 2014. u 48. g. - Jelsa, Svirče); - **Vlč. Ilija Aračić** (†1. IX. 2014. u 66. g. - Cerna-Slav. Brod); - **O. Ivica Baketarić**, OFM (†3. IX. 2014. u 33. g. - Livno-Ščit); - **Don Franjo Hrg** (†2. IX. 2014. u 83. g. - Ivanec); - **Anica Jancikić** (†2. IX. 2014. - Šag); - **Marin Bašković - Kovač** p. Jože (†3. IX. 2014. u 85. g. - Makarska-Veliko Brdo); - **O. Ivo Martinić**, OP (†6. IX. 2014. u 76. g. - Zagreb); - **Mons. Gejza Varga** (†6. IX. 2014. u 96. g. - Đakovo); - **Mara Bitanga Markanova** (†7. IX. 2014. u 80. g. - Runovići); - **Pavao Paulo Bašković** (†10. IX. 2014. u 89. g. - Makarska-Veliko Brdo); - **Desimir Brečić** (†11. IX. 2014. - Imotski); - **Berislav Stojić** (†11. IX. 2014. - Ljubač); - **Martin Odrljin**, brat č. s. Marinke (†13. IX. 2014. - Košute); - **Don Emil Bilaver** (†14. IX. 2014. - Škabrnja).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 16. RUJNA 2014.

SPLIT - BRDA

Materinstvo bl. Djevice Marije

Istočna splitska gradska četvrt Brda naselje je novijeg doba. Nastalo je 60-ih i 70-ih godina 20. st. od doseljenika uglavnom iz Dalmatinske zagore i Bosne i Hercegovine. Usred njega diže se župna crkva *Materinstva bl. Djevice Marije i sv. Ivana Evanđelista* sa svojim pozamašnjim zvonikom.

Crkva na Brdima modernija je građevina jednostavnih linija s betonskim natkrovom nad glavnim ulazom. U njoj je u polukrugu oltarni prostor kojemu se u središtu ističe kameni oltar s ambonom s jedne i svetohranište (dar župljanina koji živi u Madridu) s druge strane. Rese je postaje križnog puta, ulje na platnu Lili Gluić, a ploha iza oltara čeka prostrani mozaik isusovca Marka Rupnika. Kraj crkve se diže oviši vitki zvonik, u kojem su zvona lijevana u Italiji. Po završetku uređenja, crkvu je 1. lipnja 2013. posvetio nadb. Marin Barišić. Blagdan Zaštitnice slavi se druge listopadske nedjelje, najbliže nadnevku nekadašnjeg blagdana Materinstva bl. Djevice Marije. Crkvi pripada i pastoralni centar koji ima tri dvorane, a ispred crkve je i trg. U sklopu crkve je i dvorana, koja je na raspolaganju župi i školi s kojom dijeli i dio dvorišta.

Župu je osnovao g. 1966. nadb. Frane Franić (+2007.) i posvetio je Materinstvu bl. Djevice Marije kao uspomenu na taj blagdan kad je 11. listopada 1962. otvoren i II. vatikanski sabor, u kojega je radu i sam sudjelovao. Kapela u Dujmovači služila je župljanima za misna slavlja, a 11. listopada 1967. u prizemlju župne kuće za potrebe župe otvorena je kapela. U njoj se držao vjeronauk, pjevanje, roditeljski sastanci i sve župske aktivnosti. Da bi se dobilo više prostora, uklonjen je zid prizemlja te je kapela povezana s natkrivenim dvorištem. Broj stanovnika na području župe stalno je rastao. Probijen je i zid kuće kako bi se i dio dvorišta upotrijebio za bogoslužni prostor. Župa je g. 1986. nabavila Gospin kip za novu župnu crkvu, što je jedinstveni primjerak jednoga akad. kipara, a blagoslovljen je na blagdan Materinstva bl. Djevice Marije iste godine.

U međuvremenu su se od Brda odijelile župe Neslanovac i Ravne Njive. U njima su izgrađene crkve i pastoralni centri, a na Brdima to nije išlo. Rad oko toga intenziviran je tek nastankom suvremene hrvatske države. Nacrt za novu crkvu izradio je g. 1997. arhitekt Maurizio Bergama, ali se gradnja nije pristupilo zbog neriješenih problema oko lokacije. Napokon je započela prema projektu Zorana Jeramaza u srpnju g. 2011. za župnikovanja Darka Matijevića i u nepune dvije godine dovršena.

NASLOVNA SLIKA: Gospa od Otoka - Solin

SLIKA NA OMOTU: Crkva Materinstva bl. Djevice Marije na Brdima u Splitu

